

2024–2029 M. PANEVĖŽIO REGIONO FUNKCINĖS ZONOS STRATEGIJA**I SKYRIUS
TERITORIJA, KURIOJE ĮGYVENDINAMA STRATEGIJA**

Panevėžio regiono funkcinę zoną (toliau – FZ) sudaro Panevėžio miesto, Panevėžio, Pasvalio, Biržų, Kupiškio bei Rokiškio rajonų savivaldybės (toliau – savivaldybės). Bendras teritorijos plotas – 7578 km²¹. Valstybės duomenų agentūros (toliau – VDA) duomenimis Panevėžio FZ nuolatinių gyventojų skaičius 2023 m. liepos 1 d. siekė 211 521 asmenis – 7,4 proc. visos šalies gyventojų. Žemiau pateikiamas grafiškai pavaizduotas gyventojų skaičius (1 pav.) ir teritorijos plotas (2 pav.) visoje FZ ir atskirose jos savivaldybėse.

Atlikus FZ, kurioje numatoma įgyvendinti Funkcinės zonos strategiją (toliau – strategija), apibūdinančių duomenų analizę, nustatyti esami socialiniai ir ekonominiai ryšiai bei prielaidos kurti naujus, siekiant didinti FZ junglumą ir pasiekiamumą verslo aplinkos ir turizmo paslaugų pasiūlos konkurencingumui užtikrinti.

1. FZ savivaldybėms sudarant sąlygas ir skatinant verslo ir turizmo plėtrą² naujų socialinių ir ekonominių ryšių (toliau – ryšiai) susiformavimą įgyvendinus FZ strategiją gali lemti šios prielaidos:

1.1. Geografinės regiono savybės, gyventojų tankumas ir mobilumo galimybės.

LR teritorijos bendrajame plane³ (toliau BP) Panevėžio regionui priskiriama daugiacentrė struktūra. Jo teritorija apima Panevėžį (regioninį plėtojamojo tipo centrą), 2 regioninius centrus – Biržus, Rokiškį (regioninius papildomojo tipo centrus) bei 2 jų įtakoje esančius funkciniai ryšiais susietus miestus – Pasvalį ir Kupiškį (lokalius, papildomojo tipo centrus).

FZ savivaldybės pasižymi žemesniu nei Lietuvos vidurkis (2024 m. 44,2 gyv. 1 km²) gyventojų tankumu: Rokiškio r. (15,1), Biržų r. (15,0) Kupiškio r. (14,6). Šis savivaldybių rodiklis yra beveik 3 kartus mažesnis už šalies vidurkį, Panevėžio r. ir Pasvalio r. šis rodiklis taip pat nesiekia nei pusės Lietuvos vidurkio (atitinkamai 16,3 ir 17,0). Didesnę FZ dalį užima retai gyvenamos teritorijos, kurių gyventojai dirba savo arba gretimoje savivaldybėje esančiuose urbanistiniuose centruose. Patogi geografinė padėtis ir išvystytas kelių tinklas iki didesnę darbo vietų koncentraciją turinčių teritorijų – regioninių centrų,

¹ Duomenų šaltinis čia ir toliau (jei nenurodyta kitaip) – Valstybės duomenų agentūra.

² LR Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 38 dalis;

³ LR Vyriausybės 2017 m. gegužės 31 d. nutarimas Nr. 389 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo“

kuriose įsikūrusios daugiausia vietų siūlančios įmonės, t. y. esami ar potencialūs darbuotojai –FZ gyventojai gali pasiekti šias teritorijas per 1 val. ir mažiau automobiliu. Patogų susisiekimą tarp savivaldybių užtikrina FZ kertantys magistraliniai keliai: Panevėžys-Pasvalys-Ryga, Panevėžio aplinkkelis, krašto keliai: Daugpilis–Rokiškis–Panevėžys, Biržai–Pandėlys–Rokiškis, Kupiškis–Vabalninkas–Biržai (3 pav.).

Remiantis BP atlikta analize teritorijoje vyraujantys pramonės ištekliai yra išsidėstę tolygiai. 2022 m. duomenimis,⁴ daugiausia pramonės, konkrečiai apdirbamosios gamybos, įmonių veikė Panevėžio miesto ir rajono savivaldybėse – 300, jose dirbo daugiau nei 14 000, atitinkamai Biržų ir Rokiškio rajonų savivaldybėse – daugiau nei 3800 darbuotojų. 3 FZ regioniniuose centruose buvo įsikūrę bent po vieną stambią pramonės įmonę.

Didesnėse pramonės įmonėse gaminami aukštesnę pridėtinę vertę kuriantys produktai bei atitinkamai siūlomas didesnis nei vidutinis FZ darbo užmokestis (1590 Eur.) – 2023 m. liepos mėn. vidutinis darbo užmokestis Panevėžio m. veikiančiose pramonės įmonėse siekė 1676,47 Eur, vidutinis darbo užmokestis Pasvalio r. pramonės įmonėse – 1361,19 Eur, Kupiškio r. – 1334,86 Eur. Atskiruose sektoriuose ir aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiose įmonėse, pvz. maisto ir gėrimų gamybos įmonėse, atlyginimai yra didesni už FZ vidurkį 2023 m. liepos mėn. duomenimis AB „Rokiškio sūris“ (veikianti Rokiškio r. sav.) vidutinis DU siekė 1915 Eur, UAB „Nordic Proteins“ (veikianti Biržų r. sav.) – 1821 Eur, AB „Roquette Amilina“ (veikianti Panevėžio m. sav.) – 2749 Eur⁵. Tai skatina FZ gyventojus rinktis darbą ir kitose nei jų gyvenamosiose savivaldybėse. FZ darbdaviai taip pat susiduria su ribota darbo jėgos pasiūla – taip teigia 37,3 proc. FZ darbdavių Užimtumo tarnybos atliktoje darbdavių nuomonės tyrimo ataskaitoje⁶ (2024 m. sausis), todėl didžiosios įmonės (pvz., UAB „PKC Group Lithuania“ (veikianti Panevėžio m. sav.), UAB „IKI Lietuva“, Logistikos centras (veikiantis Panevėžio r. sav.)⁷) organizuoja darbuotojų pavėžėjimą iš aplinkinių savivaldybių ar kompensuoja jiems kelionės išlaidas (pvz., UAB „Dominari“ (veikianti Panevėžio r. ir Kupiškio r. sav.)) (4 pav.)).

Ši sąveika tarp regioninių centrų, kuriose telkiamos darbo vietos, ir rečiau gyvenamų teritorijų, sukuria prielaidas formuoti švytuoklinei migracijai.

Ateityje numatomas šių ekonominių ryšių – darbuotojų poreikio ir mobilumo tendencijų – stiprėjimas. 2023 m. spalio 12 d. pasirašyta Panevėžio miesto ir rajono savivaldybių bendradarbiavimo sutartis, kuria siekiama vystyti naują, 100 ha investicijoms tinkamą teritoriją šalia numatomos nutiesti tarptautinės „Rail Baltic“ geležinkelio vėžės, taip gerinant Panevėžio regiono investicinę aplinką ir patrauklumą bei sudarant palankesnes sąlygas naujoms darbo vietoms kurti. 2023 m. pristatytame šios pramonės teritorijos investiciniame projekte (parengta 2022 m. gruodį Panevėžio sav. m. savivaldybės užsakymu, autoriai Bauland ir Newsec) numatoma, kad joje galėtų būti sukuriama daugiau kaip 450 000 m² gamybinio ploto, ne mažiau nei 3000 naujų darbo vietų, pasiekiamų 1 val. atstumu (5 pav.) nuo didesnės dalies FZ teritorijos. Dėl šios priežasties susiformuotų nauji švytuoklinės migracijos srautai, įskaitant ir darbuotojų keliones iš Panevėžio m.

Detalesni apdirbamosios gamybos įmonių ir dirbančiųjų pasiskirstymo FZ savivaldybėse duomenys pateikiami žemiau esančioje lentelėje (1 lentelė).

⁴ [Atviri įmonių duomenys - atvira.sodra.lt](https://atvira.sodra.lt/)

⁵ [Atviri įmonių duomenys - atvira.sodra.lt](https://atvira.sodra.lt/)

⁶ [Online Flipbook \(heyzine.com\)](https://heyzine.com/)

⁷ <https://iki.lt/naujienos/>

Teritorinis vienetas	2022 m.				
	Apdirbamosios gamybos įmonių skaičius ⁸	Užimti gyventojai, tūkst.	Dirbančiųjų skaičius, viso**	Dirbančiųjų apdirbamosios gamybos sektoriuje skaičius***	Dirbančiųjų dalis apdirbamosios gamybos sektoriuje
FZ	406	99,2	53718	19518	36,3
Biržų r. sav.	25	9,4	3603	1673	46,4
Kupiškio r. sav.	21	6,7	2474	776	31,4
Panevėžio m. sav.	208	39,7	31853	11369	35,7
Panevėžio r. sav.	92	19,2	7253	2806	38,7
Pasvalio r. sav.	29	10,5	3097	734	23,7
Rokiškio r. sav.	31	13,8	5438	2160	39,7

1 lentelė. Pramonės išteklių pasiskirstymas Panevėžio FZ

*Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje | asmenys

**Darbuotojų (sądomų) skaičius pagal veiklos vykdymo vietą (ne finansų įmonių) | asmenys

*** Apima kasybą bei karjerų eksploatavimą

1.2. Verslo klasterizacija ir plėtojami verslas-verslui paslaugų teikimo bei prekių tiekimo ryšiai

VšĮ Panevėžio plėtros agentūra 2020 m. atliko Panevėžio regiono pramonės atsparumo pokyčiams studiją⁹. Joje analizuojama FZ verslo struktūra rodo, kad Panevėžio m. nuo seno išitvirtinę metalo ir metalinių gaminių gamybos, Panevėžio ir Kupiškio rajonuose – baldų gamybos, Biržų rajone – tekstilės, medienos gamybos ir apdirbimo sektoriai. Tai leidžia pristatyti ir stiprinti investicinį regiono potencialą, sudarant sąlygas čia jau veikiantiems baldų gamybos verslams greitai rasti tiekėjų, plėtoti tvarius verslas-verslui ryšius. FZ šiame sektoriuje veikia tokios stambios baldų gamybos įmonės kaip UAB „Ekornes Lithuania“ (Panevėžio m.), UAB „Dominari“ (Panevėžio r. ir Kupiškio r.), šalia veikia porolono gamyklos UAB „Superlon Baltic“, UAB „Elastas“ (Panevėžio m.), baldų furnitūros įmonė UAB „Slavita“ (Kupiškis). Tai sudaro prielaidas naujų investuotojų pritraukimui ir tolimesniam šio sektoriaus plėtojimui FZ. Esamą FZ veikiančių verslų bendradarbiavimą patvirtina ir minėtoje galimybių studijoje pristatyta kiekybinė FZ veikiančių verslų apklausa (joje dalyvavo 100 pramonės įmonių iš 522 veikiančių regione). Apklauskos rezultatai parodė, kad 26 proc. apklausoje dalyvavusių verslų FZ parduoda 1–10 proc. savo produkcijos, panašus respondentų skaičius – 24 proc. – FZ parduoda daugiau nei 80 proc. savo produkcijos. 38 proc. apklauskos dalyvių nurodė, kad iki 30 proc. jų įmonių žaliavų aprūpina FZ įsikūrę tiekėjai.

⁸ [Atviri įmonių duomenys - atvira.sodra.lt](https://atvira.sodra.lt)

⁹ [Panevėžio regiono pramonės atsparumo pokyčiams analizė .pdf \(panevezysnow.lt\)](https://panevezysnow.lt)

Dėl FZ būdingos dirvožemio struktūros Panevėžio FZ kerta taip vadinama „kviečių juosta“¹⁰ (Panevėžio r. ir Pasvalio r. savivaldybės), kurios kokybiška augalinė medžiaga leidžia sukurti aukštos pridėtinės vertės produktus šią žaliavą superkančioms AB „Roquette Amilina“ (iš kviečių biorafinavimo būdu išgaunanti augalinės kilmės produktus maisto, popieriaus, pašarų ir kitoms pramonės šakoms), UAB „Viking Malt“ (gaminanti salyklą gėrimų gamybai). Dėl gero žemės derlingumo Panevėžio r., Pasvalio ir Biržų r. savivaldybėse sukuriama ir kitos žaliavinės augalininkystės produkcijos, sukuriančią prielaidas regione toliau plėtoti aukštos pridėtinės vertės gamybos procesus, kurti žiedinės ekonomikos ir (ar) industrinės simbiozės principų panaudojimu paremtą verslų bendradarbiavimą.

1.3. Bendradarbiavimo praktika skatinant verslo pradžios ir plėtros galimybes

Panevėžio m. nuo 1995 m. veikia VšĮ Panevėžio verslo konsultacinis centras¹¹ (toliau – Centras), kurio dalininkais yra Panevėžio m. savivaldybė ir Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai, savo veikloje aprėpiantys visą FZ. Pagal sutartis su Panevėžio miesto ir rajono savivaldybėmis Centre teikiamos nemokamos konsultacijos pradedantiems verslą, vykdomi regioniniai projektai verslumo skatinimui¹². Perduodant sukauptą pradedančiųjų verslą konsultavimo patirtį Centras 2021 m. bendradarbiavo steigiant ir pirmuosius veiklos metus administruojant verslo bendradarbystės erdvę „Spiečius“ Rokiškyje¹³. Panevėžio miesto ir rajono savivaldybių investicinių potencialą, turizmo galimybes pristato ir vykdo rinkodarą bendrai šių savivaldybių įsteigta nuo 2020 m. veiklą vykdanči VŠĮ Panevėžio plėtros agentūra¹⁴. Ši tarpinstitucinio savivaldybių bendradarbiavimo patirtis sudaro prielaidas tolesniam bendradarbiavimui ir jo plėtrai visoje FZ .

1.4. Bendri turizmo ištekliai ir maršrutai

FZ užima dalį Aukštaitijos etnografinio regiono, šiaurinė jos dalis (Rokiškio r., Kupiškio r. ir Biržų r.) reprezentuoja etnografinio Sėlių regiono kultūrą. Dalis Panevėžio r., Pasvalio ir Biržų r. teritorijos priskiriama Šiaurės Lietuvos regiono intensyvaus karsto žemių grupei (LR Aplinkos ministro 2008 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. D1-655 „Dėl Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemių, priskiriant karstinių reiškinių intensyvumo grupėms, nustatymo“¹⁵) ir pasižymi kontrastingu lygumų bei piliakalnių bei karstinių įgriuvų, unikaliu gamtiniu kraštovaizdžiu (6 pav.). Panevėžio miesto ir rajono, Pasvalio, Biržų ir Rokiškio rajonų savivaldybės jungia bendri turizmo maršrutai: Pasvalio ir Biržų rajonų savivaldybės vysto bendrus pažintinius maršrutus su Žiemgalos regionu (Latvija) (pvz., „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“¹⁶), Panevėžio m., Panevėžio r. ir Pasvalio ir Rokiškio r. savivaldybės dalyvauja Jono Pauliaus II piligrimų maršruto¹⁷ ir Šv. Jokūbo kelio maršruto¹⁸ vystyme ir palaikyme, Biržų r., Panevėžio m. ir Rokiškio r. 2024 m. sertifikavo regioninio lygmens kultūros kelią – „Penkių kūrėjų kelias“, apjungiantį avangardinio kino kūrėjų ir poetų brolių Jono ir Adolfo Mekų, teatro režisieriaus Juozo Miltonio bei „Naujosios Romuvos“ redaktoriaus, žurnalisto, visuomenės veikėjo Juozo Keliuočio ir jo brolio poeto, pedagogo Alfonso Keliuočio

¹⁰ » [Grūdų supirkimo informacija \(roquetteamilina.com\)](http://roquetteamilina.com)

¹¹ [Veikla | Panevėžio verslo konsultacinis centras \(pvkc.lt\)](http://pvkc.lt)

¹² [LATLIT projektai | Panevėžio verslo konsultacinis centras \(pvkc.lt\)](http://latlit.lt)

¹³ [BC „Spiečius“ veikla įsibėgėja – draugėn buriasi jaunieji Rokiškio verslininkai - Rokiškio rajono savivaldybė \(rokiskis.lt\)](http://rokiskis.lt)

¹⁴ [Darbo rinkos prognozė.cdr \(panevezysnow.lt\)](http://panevezysnow.lt)

¹⁵ [D1-655 Dėl Šiaurės Lietuvos karstinio rajono ribų ir intensyvaus karsto žemių grupių nustatymo \(lrs.lt\)](http://lrs.lt)

¹⁶ „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje!": startavo bendra kelionių akcija po Lietuvą ir Latviją akcija | We love Lithuania

¹⁷ [Jono Pauliaus II piligrimų kelias – www.piligrimukelias.lt](http://www.piligrimukelias.lt)

¹⁸ [ŠV. JOKŪBO KELIAS LIETUVOJE » Švento Jokūbo kelias Lietuvoje \(svjokubokelias.eu\)](http://svjokubokelias.eu)

memorialines vietas.¹⁹ Kupiškio r. ir Pasvalio r. savivaldybės bendradarbiauja kuriant turizmo klasterį turizmo paslaugų pasiūlos plėtrai²⁰. VšĮ Panevėžio plėtros agentūra atlieka Panevėžio miesto ir rajono turizmo informacijos centro funkciją – naudojantis agentūros paslaugomis, Panevėžio miesto ir rajono savivaldybės, agentūros dalininkės, užtikrina nemokamos turizmo informacijos apie miestą ir rajoną teikimą.

Panevėžio r. ir Pasvalio r. savivaldybes jungia tarptautinė magistralė „Via Baltica“, Panevėžio ir Rokiškio rajonų savivaldybes – krašto kelias Daugpilis–Rokiškis– Panevėžys. Remiantis „Keliauk Lietuvoje“ vykdomo mobiliojo ryšio duomenimis²¹ pagrįstu užsienio turistų apsilankymo tyrimu, didžiausią bendrą apsilankiusių iš užsienio turistų FZ srautą sudaro Latvijos gyventojai. Ši savivaldybių bendradarbiavimo patirtis sukuria prielaidas tolesniam ryšių stiprinimui plečiant bendrą turizmo maršrutų pasiūlą ir bendromis rinkodaros priemonėmis užtikrinant jų žinomumą tiek Lietuvos, tiek užsienio rinkose.

2. Panevėžio FZ Savivaldybėms diegiant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, organizuojant antrinių žaliavų surinkimą ir perdirbimą²² socialiniai ir ekonominiai ryšiai yra suformuoti. Visos šešios FZ savivaldybės jungtinės veiklos sutarties pagrindu 2005 m. įkūrė UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrą (toliau – PRATC). Nuo veiklos įkūrimo PRATC įgyvendina visą FZ teritoriją aprėpiančius projektus, skirtus bendrų ir rūšiuojamų atliekų surinkimo sistemos kūrimui: plėtoja biologinių, tekstilės, didžiagabaričių ir kt. atliekų surinkimo vietų infrastruktūrą²³.

¹⁹ kulturoskelias.lt

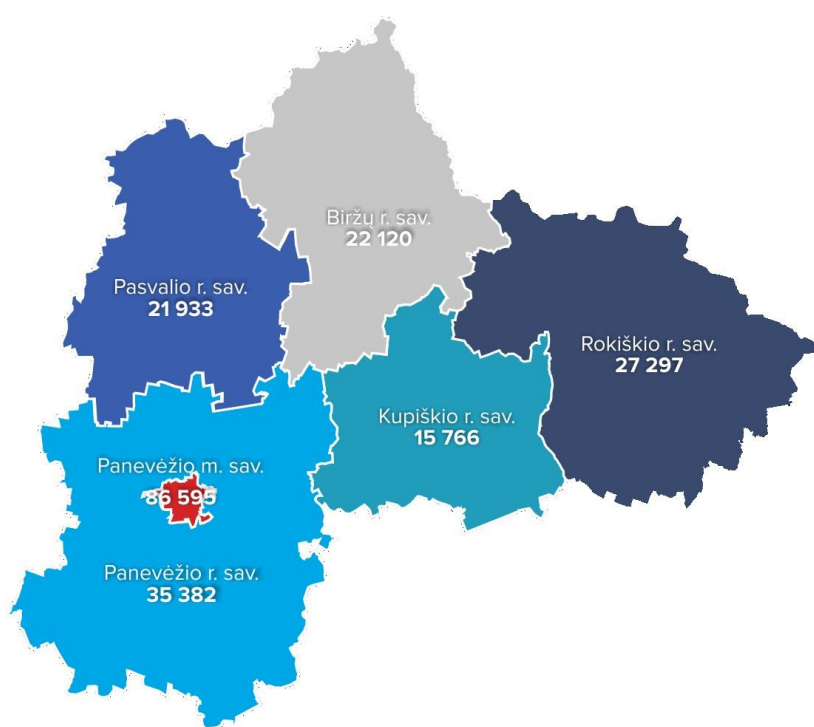
²⁰ [Startavo projektas „Turizmo klasterio Zarasu, Kupiškio ir Pasvalio rajonuose kūrimas“ | \(zarasaivvg.lt\)](#)

²¹ [LT tourism dashboard \(lithuania.travel\)](#)

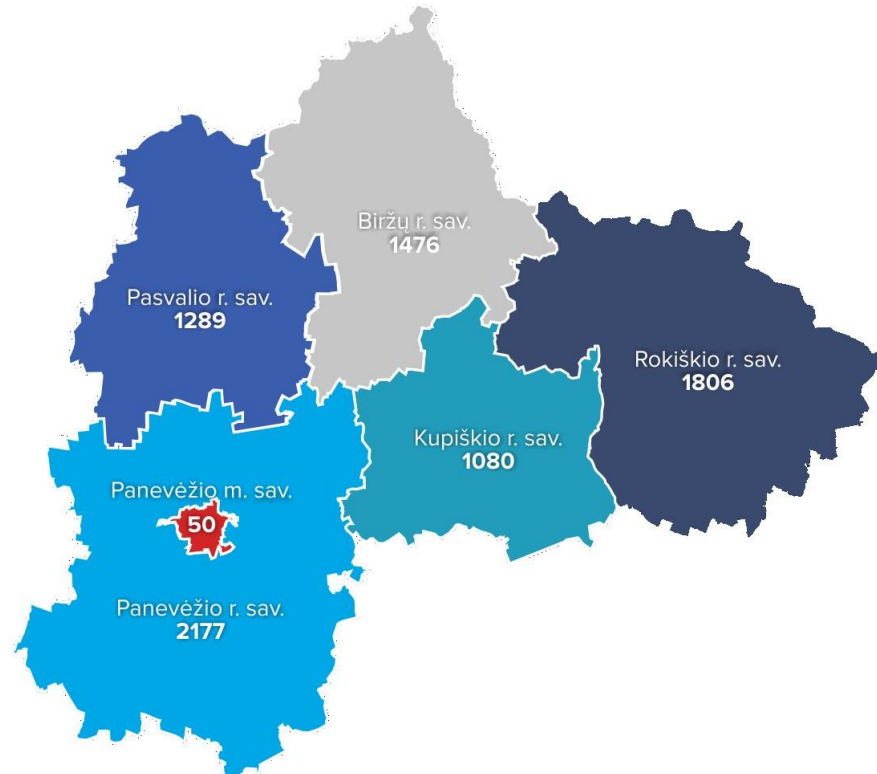
²² LR Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 31 dalis

²³ [PRATC – Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras](#) (Projektai)

Teritorijos, kurioje įgyvendinama Strategija, žemėlapis

1 pav. FZ gyventojų skaičiaus pasiskirstymas ją sudarančiose savivaldybėse, 2022 m.

2 pav. FZ teritorijos plotas, km², 2022 m.

3 pav. Magistraliniai ir krašto keliai tarp Panevėžio FZ savivaldybių²⁴

5 pav. Planuojamos „Rail Baltica“ geležinkelio linijos trasa²⁵

²⁴ Kelių priežiūra. <https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html>

²⁵ Europinio standarto linijos Kaunas-Lietuvos ir Latvijos valstybių siena specialusis planas tvdriis.lt

Nemėgsti nuobodus darbo? Mes turime ką pasiūlyti!

961-1182 €/mėn. Škačiukai +
Neatskaičius mokesčių | 1 metas per mėn.

Panevėžys - UAB „PKC Group Lithuania“

1346 peržiūrėjo

Darbo pobūdis

- Darbas elektronikos bei elektros laidų gamybos ceche. Pynių paruošimas ir surinkimas pagal pateiktą dokumentaciją ir brėžinius, gaminio kokybės užtikrinimas.
- Darbas paiminomis, gali būti ir naktinės valandos.

Reikalavimai darbuotojui

- Būtinai labai geras regėjimas! (Galima dirbti su akiniais, kontaktiniais lęšiais).
- Privalumas - panašaus darbo patirtis.

Įmonės siūlo

- Galimybę prisidėti prie įmonės tikslų įgyvendinimo.
- Darbą Motherson organizacijoje, turinčioje virš 190 000 darbuotojų visame pasaulyje.
- Galimybę tobulėti, kelti kvalifikaciją kitose PKC Europos ir Pietų Amerikos regionų gamyklose.
- Vidinius ir išorinius mokymus]
- Darbuotojų įsitraukimą į socialines veiklas.
- Stiprią sveikatos ir saugos kultūrą, reguliarius saugos mokymus.
- Karjeros galimybes įmonės viduje ir regionų gamyklose.
- Atlyginimą nuo 961 iki 1182 Eur (bruto). Gaunamo atlyginimo dydis priklausys nuo turimos patirties ir įgūdžių lygio.
- Kas mėnesį 4 procentų priedą už lankomumą.
- Nemokamą transportą iš aplinkinių miestų ir rajonų: Kupiškis, Anykščiai, Ukmergė, Pakruojis, Linkuva, Pasvalys, Kėdainiai-Ramygala, Biržai, Rokiškis, Radviliškis-Šeduva-Baisogala.

Atlyginimas

961-1182 €/mėn. neatskaičius mokesčių

UAB „PKC Group Lithuania“

PKC Group Lithuania yra viena didžiausių gamybinių įmonių Lietuvoje, įsikūrusi Panevėžio ir Klaipėdos regionuose. 2017 m. įmonė tapo Motherson Group nare, tai viena iš 25 didžiausių automobilių tiekėjų visame pasaulyje. Grupės įmonės savo veiklą vykdo 43 pasaulio šalyse, kuriose dirba virš 190 000 darbuotojų. Savo klientams siūlome pritaikytus ir ekonomiškus sprendimus. Dėl mūsų darbuotojų turimų

Siuvinių konstruktorius

1300-1500 €/mėn. Škačiukai +
Neatskaičius mokesčių | 1 metas per mėn.

Panevėžys, Kupiškis, Pasvalys - UAB „Dominari“

545 peržiūrėjo | 4 kandidatavo | Įmonė žiūrėjo kandidatų CV prieš 35 min.

Darbo pobūdis

- Modelių konstravimas;
- Lekalų ruošimas;
- Bandomųjų modelių konstrukcinė analizė;
- Konstruktijų tobulinimas;
- Medžiagų specifikacijų ruošimas;
- Darbas Gerber AccuMark programa.

Darbo laikas: I-IV 8:00 - 16:45 val., V 8:00 - 15:30 val.
Darbo vieta: Panevėžio raj., Šilagalys, Aplinkelio 13. (Kelionių išlaidų kompensavimo galimybė).

Reikalavimai darbuotojui

- Aukštasis išsilavinimas (privalumas - siuvimo pramonės inžinerijos srityje).
- Konstruktoriaus darbo patirtis;
- Gebejimas dirbti konstravimo programa (Gerber AccuMark būtų privalumas);
- Minėtųjų baldų technologijos išmanymas (privalumas);
- Anglų kalbos žinios (privalumas);
- Atsakingumas, kruopštumas, imlumas.

Už Tavo žinias ir norą dirbti mes siūlome:

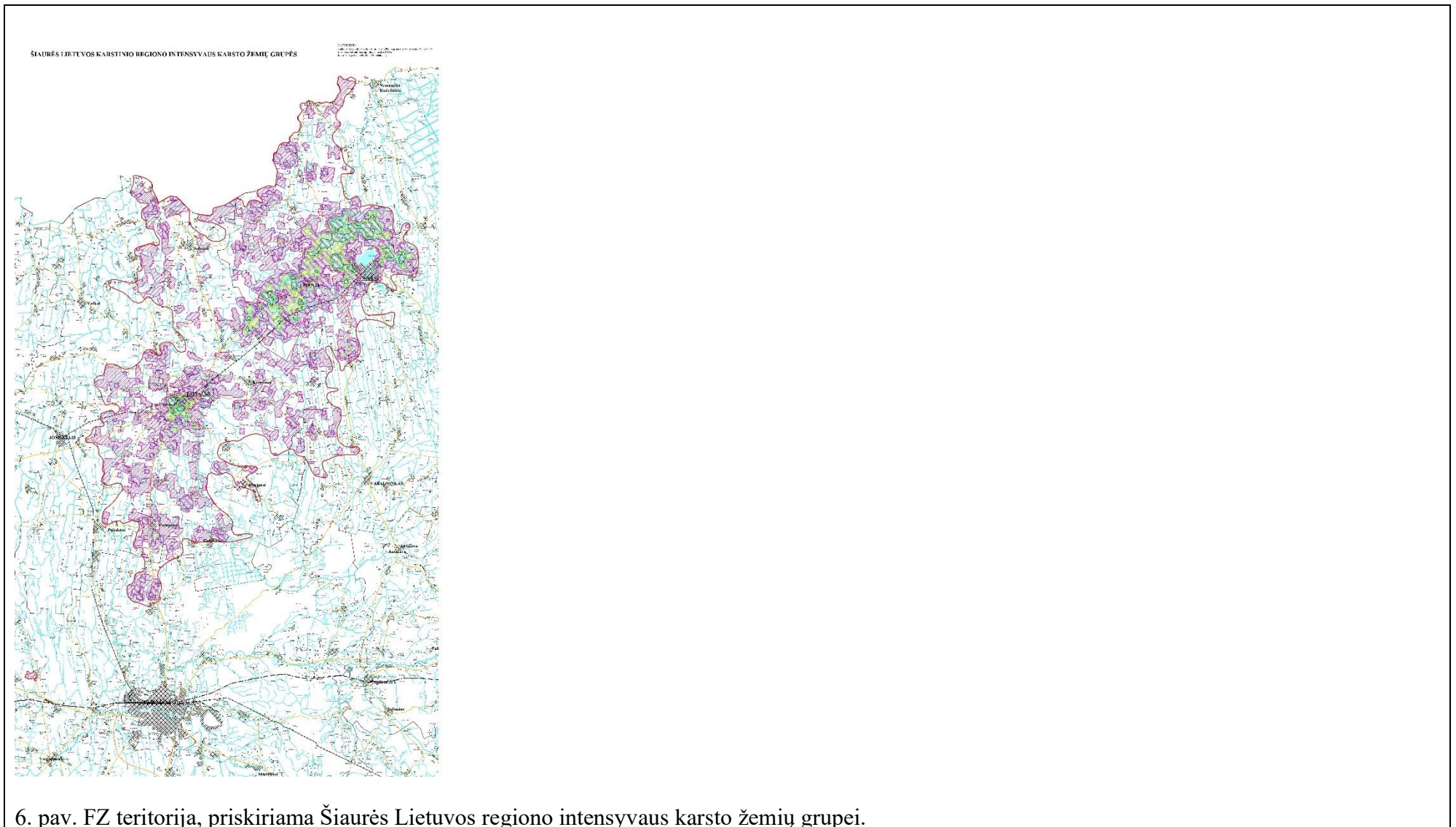
- Biuras
- Dirvių saugykla
- Nemokama kava
- Nemokami užkandžiai
- Nemokama automobilių stovėjimo aikštelė
- Transportas
- Kelionės į/iš darbo kompensavimas
- Konkurencingą atlyginimą, priklausantį nuo darbo patirties;
- Drągišką, į rezultatą orientuotą kolektyvą ir geras darbo sąlygas.

Atlyginimas

1300-1500 €/mėn. neatskaičius mokesčių

4 pav. Darbo vietų skelbimų, kuriuose skatinamas darbuotojų mobilumas FZ, pavyzdžiai

II SKYRIUS FUNKCINĖS ZONOS ANALIZĖ

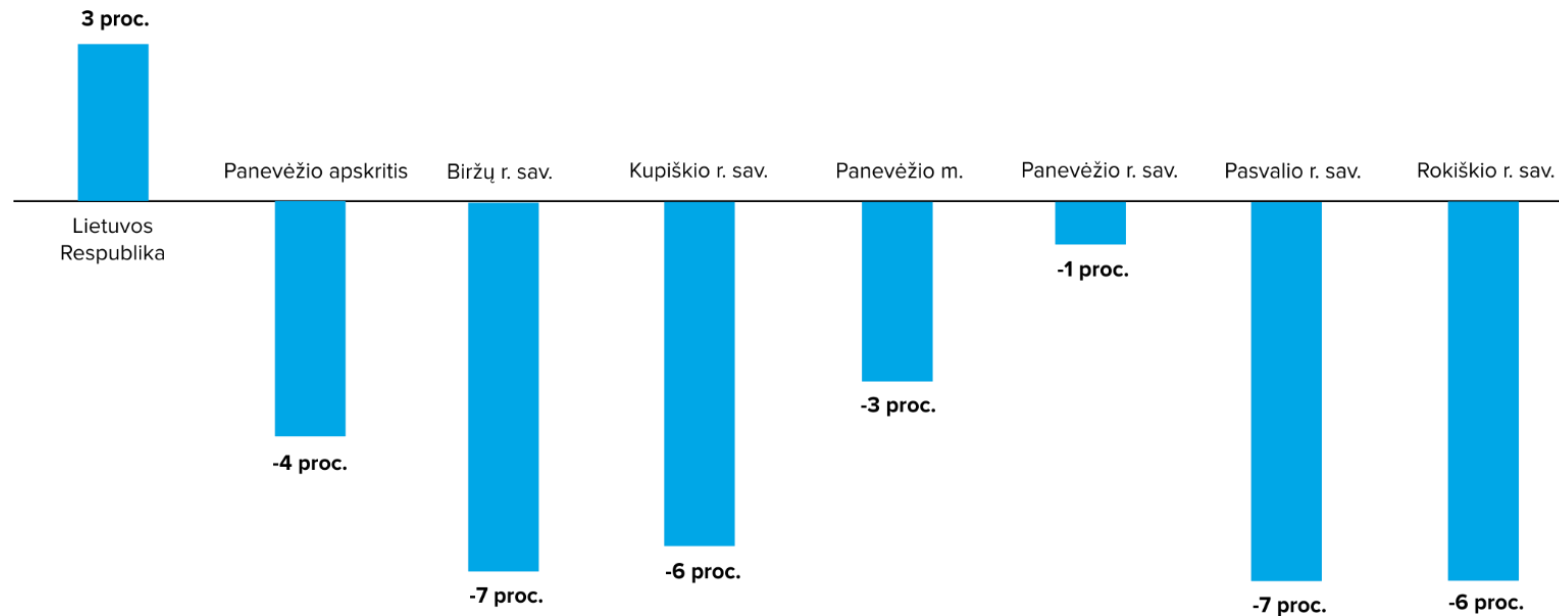
Funkcinės zonos bendros problemos

Šia strategija siekiama spręsti identifikuotą FZ problemą: nepakankamas FZ patrauklumas joje kurti verslą, investuoti, gyventi, dirbti, studijuoti ar keliauti.

Problema pasireiškia šiais aspektais:

1. Demografiniai pokyčiai

FZ demografiniai rodikliai rodo gyventojų skaičiaus mažėjimą, kai tuo tarpu Lietuvoje šis rodiklis nežymiai auga, taip pat spartesnį nei bendrai Lietuvoje visuomenės senėjimą. Per 5 m. (nuo 2020 iki 2024 m.) FZ fiksuojamas 4 proc. gyventojų skaičiaus mažėjimas. Panevėžio r. per šį laikotarpį sumažėjo mažiausiai gyventojų (1 proc.), daugiausia – Pasvalio r. ir Biržų r. savivaldybėse, atitinkamai po 7 proc. (7 pav.) Apžvelgiant migracijos rodiklius matyti, kad bendras Neto migracijos rodiklio pokytis 2019–2023 m. buvo teigiamas tik Panevėžio m. ir Panevėžio r. savivaldybėse, neigiamas – likusiose FZ savivaldybėse, tuo tarpu Lietuvoje šis rodiklis augo (2 lentelė).

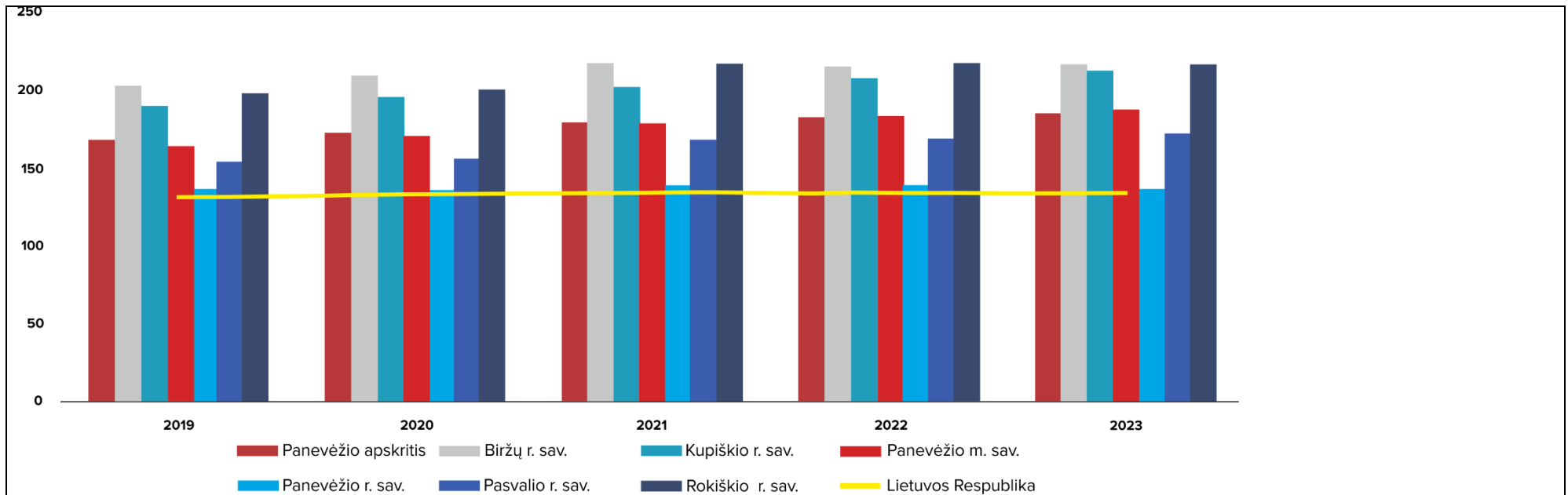

7 pav. Bendras gyventojų skaičiaus pokytis Lietuvoje ir FZ 2020–2024 m.

Neto migracija Lietuvoje ir FZ 2019-2023m.						
Teritorija	Neto migracija asmenys					Pokytis 2019-2023 m.
	2019	2020	2021	2022	2023	
Lietuvos Respublika	11085	20775	19653	72097	44934	
FZ	-680	375	-744	987	-331	-393
Biržų r. sav.	-29	-23	-207	29	-50	-280
Kupiškio r. sav.	-157	-20	-64	-16	-57	-314
Panevėžio m. sav.	-200	434	-578	664	-113	207
Panevėžio r. sav.	157	61	290	433	171	1112
Pasvalio r. sav.	-278	-62	-145	-84	-145	-714
Rokiškio r. sav.	-173	-15	-40	-39	-137	-404

2 lentelė. Bendras Neto migracijos rodiklio pokytis FZ 2019-2023 m.

Esant bendram šalies gyventojų amžiaus senėjimui, FZ demografinės senatvės koeficientas per 5 metus – 2019–2023 m. – augo kur kas sparčiau – Lietuvoje nuo 131 iki 137, tuo tarpu FZ nuo 168 iki 185. Ženkiausias šio rodiklio augimas fiksuotas Biržų r. ir Rokiškio r. savivaldybėse – 2023 m. siekė 217 (8 pav.) Šie rodikliai daro neigiamą įtaką bendram FZ konkurencingumui, įskaitant bendrą paslaugų prieinamumą ar investicinį patrauklumą, verslo pradžios galimybes vystyti įvairesnę veiklą, pvz., kūrybinių industrijų ar turizmo srityje.

8 pav. Demografinio senatvės koeficiento pokytis 2020–2024 m. FZ

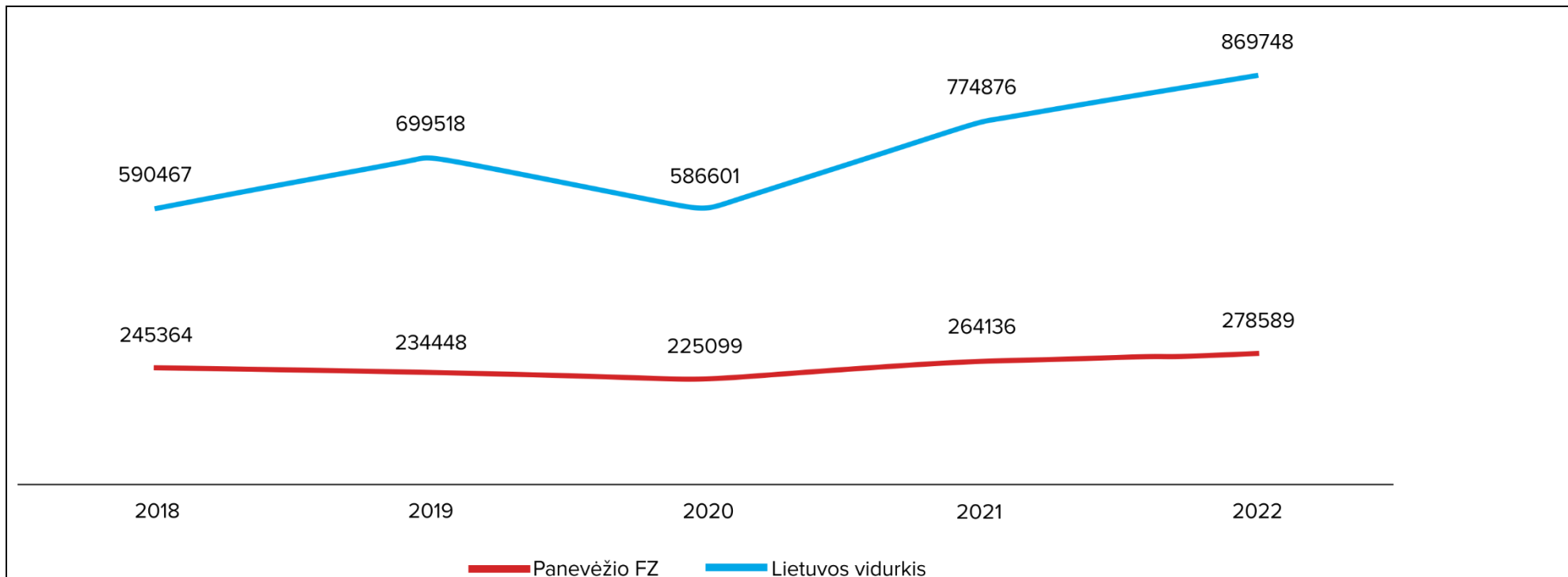
2. Investicinis patrauklumas ir verslo aplinka

VšĮ „Investuok Lietuvoje“ duomenimis²⁶, vienas svarbiausių kriterijų, padedantis apsispręsti užsienio įmonėms investuoti Lietuvoje – tam pritaikyta infrastruktūra ir logistika. VšĮ Lietuvos inovacijų agentūros 2023 m. kovo 1 d. paskelbtoje Panevėžio apskrities Ekonomikos struktūros ir raidos apžvalgoje²⁷ (toliau – apžvalga), konstatuojama, kad investicijų atžvilgiu pastebima ryškesnė koncentracija Panevėžio m., o daugiausia investicijų sulaukia pramonės įmonės. 2023 m. pradžioje verslumo lygis tiek bendrai FZ, tiek atskirose jos savivaldybėse nesiekė Lietuvos vidurkio – tūkstančiui FZ gyventojų teko 24,0 MVĮ, o Lietuvoje – vidutiniškai 35,0. Savivaldybių lygmeniu šie rodiklių skirtumai dar ženklesni – aukščiausias verslumo lygis buvo Panevėžio m. (29,0) ir Panevėžio r. (24,5) bei Rokiškio r. savivaldybėse (19,2), o žemiausias – Biržų r. savivaldybėje (15,0). Šalia to, apžvalgoje konstatuojama, kad bendrai FZ veikiančiam verslui būdinga ženkliai mažesnės už šalies vidurkį investicijų į ilgalaikį turtą apimtys – 2022 m. duomenimis, šios investicijos FZ sudarė tik 32 proc. Lietuvos vidurkio (9 pav., 3 lentelė). Tai riboja galimybes diegti technologines naujoves, didinti našumą ir konkurencingumą bei atitinkamai lemia žemesnę sukuriamą pridėtinę vertę (apžvalgos duomenimis, 2021 m. darbo našumas FZ buvo 27,8 proc. mažesnis nei šalies vidurkis).

²⁶ Šaltinis: fDi Markets, the Financial Times limited paslauga, 2018

(https://www.lb.lt/uploads/documents/files/M_%20Katinas_Kas_lemia_regionu_sukme_LB%20konferencija_20191015.pdf)

²⁷ https://inovacijuaagentura.lt/site/binaries/content/assets/analitika/lietuvos-regionai/panevezio-apskr_red.pdf

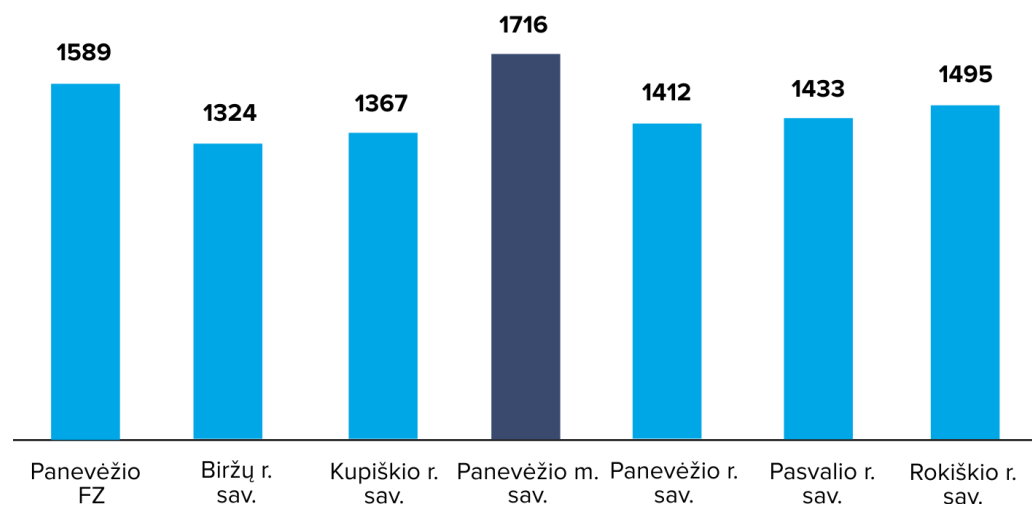
9 pav. Bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą FZ ir Lietuvoje 2018–2022 m. (pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), Eur)

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Lietuvos vidurkis	590467	699518	586601	774876	869748
FZ	41,6 proc.	33,5 proc.	38,4 proc.	34,1 proc.	32,0 proc.

3 lentelė. Bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą FZ (proc.) lyginant su Lietuvos vidurkiu 2018–2022 m. (pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), Eur)

Esant žemesniems už šalies vidurkį FZ verslo rodikliams teritorijoje neužtikrinama tolygi darbo vietų pasiūla – FZ nedarbo rodiklis 2023 m. buvo aukštesnis už šalies vidurkį (atitinkamai 8,9 proc. ir 8,6 proc.), atskirose FZ savivaldybėse jis gerokai viršijo šį rodiklį (Kupiškio r. – 9,1 proc., Biržų r. – 10,6 proc., Rokiškio r. – 9,7 proc.) ir buvo mažesnis už šalies vidurkį Panevėžio r. ir Panevėžio m. savivaldybėse (atitinkamai 7,6 proc. ir 8,2 proc.) Skiriasi ir vidutinio darbo užmokesčio (bruto) rodikliai – 2023 m. Panevėžio m. buvo mokamas 8 proc. didesnis atlyginimas nei bendrai FZ (atitinkamai

1716 Eur ir 1590 Eur), o atskirose savivaldybėse šis neigiamas skirtumas nuo Panevėžio m. dar ženklėsnis – Rokiškio r. -15 proc., Biržų r. -30 proc., Pasvalio r. -20 proc., Panevėžio r. -22 proc., Kupiškio r. -26 proc. (10 pav.)²⁸.

10 pav. Vidutinis darbo užmokestis FZ 2023 m.

3. Viešojo transporto sistemos tvarumas

Vienodų galimybių FZ gyventojams pasiekti darbo vietas ir paslaugas neužtikrina fragmentuota viešojo transporto sistema. Lietuvos teritorijos bendrojo plano²⁹ standartais iki 2030 m. ekonominiuose centruose sutelktos darbo vietos ir paslaugos (parduotuvės, kultūros ir laisvalaikio objektai, finansinių paslaugų įstaigos) ne mažiau nei 98 proc. gyventojų iš gyvenamosios vietos turi būti pasiekiamos per 45 min. Tačiau FZ vietinis susisiekimas (taip pat apimant ir kertančius rajonų ribas) kiekvienoje FZ savivaldybėje planuojamas ir organizuojamas savarankiškai, nėra analizuojamas bendras jo maršrutų optimalumas ir suderinamumas tarpusavyje, atsižvelgiant į įmonių darbo grafikus, paslaugas teikiančių įstaigų darbo laiką, todėl negali užtikrinti šio standarto. Ataskaitoje Europos Komisijai 2020³⁰ fiksuojama, kad toliau nuo didžiųjų miestų esančių vietovių gyventojai susiduria su viešojo transporto trūkumu, galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis bei įsidarbinti iššūkiais, dėl to kuriama socialinė atskirtis regionuose. Dėl ribotos viešojo transporto pasiūlos šis standartas gali būti įgyvendinamas tik keliaujant lengvuoju automobiliu. Tai lemia nesusietos savivaldybių viešojo transporto sistemos, patogių viešojo transporto maršrutų ir tvarkaraščių trūkumas bei ribotos paskatos reguliariai į darbą važinėjantiems asmenims. Tai daro neigiamą įtaką ir

²⁸ [Atviri įmonių duomenys - atvira.sodra.lt](http://atviri.ijmonių.duomenys-atvira.sodra.lt)

²⁹ LR Vyriausybės 2017 m. gegužės 31 d. nutarimas Nr. 389 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo“

³⁰ eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0514&from=EN (33 psl, 51 psl.)

bendram teritorijos patrauklumui – pvz., rengiant Panevėžio r. 2023–2030 m. plėtros strateginį planą atlikta gyventojų apklausa, kurioje jie vertino savivaldybėje teikiamas paslaugas, parodė, kad būtent viešojo transporto paslaugos yra vertinamos prasčiausiai³¹. Dėl nepatogaus maršrutų tvarkaraščio mažėja jo naudotojų srautas ir dėl šių priežasčių retinamas vietinio susisiekimo viešojo transporto maršrutų skaičius. Pvz., Panevėžio r. 2019–2023 m. sumažėjo 5, Rokiškio r. 7 maršrutais, taip pat retinamas reisų skaičius. Atitinkamai toliau važinėjantys dideli, tačiau mažiau nei 5 keleivius vežantys (4 lentelė) seniai eksploatuojami autobusai ženkliai prisideda prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio bei bendros aplinkos taršos.

Teritorija	Keleivių apyvarta kelių transportu tūkst. keleivio km/ Autobusų rida tūkst. km				
	2018	2019	2020	2021	2022
FZ	5,03	5,18	4,58	4,06	5,44
Biržų r. sav.	6,06	5,64	5,08	1,52	1,84
Kupiškio r. sav.	6,94	8,44	5,08	6,06	8,71
Panevėžio m. sav.	4,86	4,62	4,05	3,79	3,99
Panevėžio r. sav.*	4,73				
Pasvalio r. sav.	2,38	2,25	3,99	6,47	4,73
Rokiškio r. sav.	5,78	5,65	4,89	4,30	6,82

4 lentelė. Vidutinis keleivių skaičius FZ vietinio susisiekimo maršrutuose 2018–2022 m.

*Panevėžio r. savivaldybėje keleivių vežimas organizuojamas naudojantis kitoms savivaldybėms priklausančių vežėjų paslaugomis

Esant nesuderintai transporto sistemai gyventojai turi ieškoti kitų paslaugų ir darbo vietų pasiekimo būdų, todėl FZ fiksuojamas automobilizacijos bei jos sukeltos taršos lygio augimas. 2020–2021 m. Panevėžio r. automobilių skaičius 1000 gyv. išaugo 28, Kupiškio r. – 22, Rokiškio r., Pasvalio r. – 14, tik Panevėžio m. savivaldybėje sumažėjo 3.

4. Gyvenamosios ir gamtinės aplinkos būklė

LR Finansų ministerijos skelbiamame Gyvenimo kokybės indekse FZ savivaldybės pagal rodiklių grupę „Viešoji infrastruktūra, gyvenamosios aplinkos kokybė ir saugumas“ 2022 m. savo klasteriuose (Panevėžio m. – didžiųjų miestų klasteris, kitos FZ savivaldybės – kaimiškųjų savivaldybių klasteris) pasižymi žemais reitingais – Panevėžys yra 5 iš 6 vietų, atitinkamai Rokiškio r. ir Panevėžio r. užima 26 ir 29 vietas iš 38 savivaldybių. Geresniais rodikliai pasižymi Biržų r. savivaldybė, esanti 6 vietoje, Pasvalio r. yra 21 šio reitingo rodiklių grupės vietoje³². 2023 m. LR Aplinkos ministerijos paskelbtame

³¹Panevėžio rajono savivaldybės 2023-2030 m. strateginis plėtros planas (31 psl.)

³²www.lietuvosfinansai.lt. Gyvenimo kokybės indeksas

Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitinge³³, kuriame vertinimas apima ir tokius aktualius kriterijus kaip susisiekimas, klimato kaitos valdymas ir aplinkos kokybė, išsiskiria tik Panevėžio m. savivaldybė – patenka į pirmąjį trejetuką pagal susisiekimo ir klimato kaitos valdymo rodiklius. Panevėžio r. ir Pasvalio r. savivaldybės rikiuojasi paskutiniame šio reitingo dešimtuکه, Kupiškio r. savivaldybė – 49 vietoje. Panevėžio r. ir Pasvalio r. išsiskiria itin žemu klimato kaitos valdymo rodikliu: Pasvalio r. – 4,94, Panevėžio r. – 2,11 (aukščiausias balas – 17,62), o Panevėžio r. ir Kupiškio r. – ir aplinkos kokybės valdymo rodikliu: Panevėžio r. – 3,42. Kupiškio r. – 15,66 (aukščiausias balas – 28,84).

Dėl šių priežasčių aktualu atkreipti dėmesį ir į bendradarbiavimo galimybes FZ mažinant aplinkos užterštumą, taip pat siekiant aukštesnių FZ susidarančių atliekų perdirbimo rodiklių, kurie svarbūs ir bendrame žiedinės ekonomikos kontekste. FZ 2022 m. buvo fiksuojamas 51 proc. atliekų perdirbimo rodiklis (5 lentelė), kuris viršija Lietuvos vidurkį (45 proc.), tačiau turi būti imamasi priemonių, kad iki 2025 m. būtų pasiektas 55 proc. visų perdirbamų atliekų rodiklis³⁴ Taip pat aktualu atsižvelgti į Žaliajame kurse numatytas priemones namų ūkiams prisidėti prie maksimaliai beatliekės gyvenamosios aplinkos rodiklių kūrimo – pasiekti, kad iki 2050 m. beveik visos atliekos būtų rūšiuojamos ir perdirbamos.³⁵

Teritorija	2022 m.		
	Susidarančių atliekų kiekis	Perdirbamų atliekų kiekis	Perdirbamų atliekų dalis
FZ	73916,118	37784,843	51%
Biržų r. sav.	6014,006	3313,656	55%
Kupiškio r. sav.	5053,025	2657,605	53%
Panevėžio m. sav.	39650,623	20601,09	52%
Panevėžio r. sav.	8913,821	4000,931	45%
Pasvalio r. sav.	5826,129	2847,812	49%
Rokiškio r. sav.	8458,514	4363,749	52%

5 lentelė. Perdirbamų atliekų dalis FZ 2022 m.

5. Turizmo sektoriaus konkurencingumas

Vertinant bendrą FZ patrauklumą atvykstantiems turistams remiamasi VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ atliktų reprezentatyvių apklausų duomenimis³⁶ bei mobiliųjų duomenų, nagrinėjančių užsienio keliautojų judėjimą Lietuvoje, tyrimu³⁷. Vietinio turizmo apklausų duomenimis, 2023 m. FZ sudarė 5 proc. visų reprezentatyvioje apklausoje dalyvavusiųjų nurodytų kelionės kryptių Lietuvoje (2022 – 4 proc.), tačiau mažėjo čia praleidžiančiųjų ilgąjį savaitgalį

³³ [LR Aplinkos ministerija. Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitingas](#)

³⁴ [Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas \(D1-301 Dėl Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano įgyvendinimo \(lrs.lt\)\)](#)

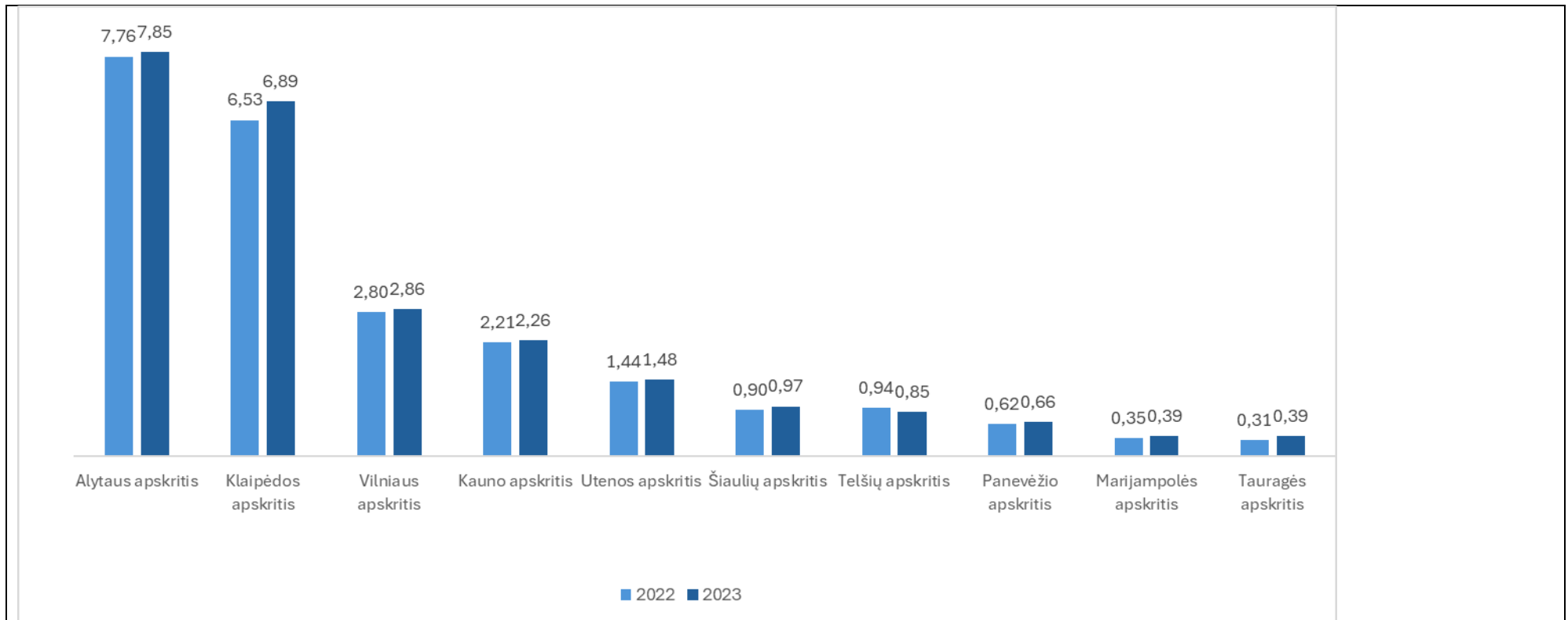
³⁵ Klimato kaitos, aplinkos ir žaliosios transformacijos galimybių studija, Strata, 2022 m. 54 psl.

³⁶ [PowerPoint Presentation \(lithuania.travel\)](#)

³⁷ [Užsienio lankytojų statistikos švieslentė \(HeatMap\) \(arcgis.com\)](#)

ar atostogas skaičius (-1 proc.). Užsieniečių, viešinių/ų Lietuvoje, mobiliųjų duomenų tyrimas rodo (vertinami intensyviausi turizmui liepos – rugpjūčio mėnesiai, 2022 m.), kad daugiausia jų pravažiuoja „Via Baltica“ magistrale, užsukdami į Biržus, tačiau neskiria laiko platesniam FZ esančių objektų lankymui. Vertinant ekonomine prasme reikšmingą dėl generuojamų pajamų čia veikiantiems apgyvendinimo ir maitinimo verslams, laisvalaikio pramogų teikėjams nakvynių skaičių tenkantį vienam gyventojui, 2022–2023 m. (popandeminiu laikotarpiu) FZ rikiavosi 8 vietoje (11 pav.) – šis skaičius atitinkamai siekė 0,62 ir 0,66 proc. Mažas nakvynių skaičius ir netolygiai pasiskirstęs turistų srautas daro neigiamą įtaką čia jau veikiančio turizmo verslo pajamoms, taip pat neskatina kurtis naujų šių sektorių aptarnaujančių verslų. 2022 m. duomenimis, FZ veikiančių turizmo sektoriui galimų priskirti įmonių (apgyvendinimo veikla, maitinimo ir gėrimų teikimo veikla, kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla, sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla) apyvarta nesiekė 1 proc. visų įmonių generuojamos apyvartos (rodiklis: apyvarta pagal veiklos vykdymo vietą (ne finansų įmonių) – 0,86 proc.). Toks žemas rodiklis būdingas tik Telšių, Tauragės ir Marijampolės regionams. Mažėjo ir šiame sektoriuje veikiančių įmonių skaičius FZ – 2022 m. tokių įmonių buvo 388, 2023 m. – 365³⁸.

³⁸ [Atviri įmonių duomenys - atvira.sodra.lt](http://atviri.įmonių.duomenys-atvira.sodra.lt)

11 pav. Turistų nakvynių skaičius tenkantis vienam FZ gyventojui 2022–2023 m.

Poreikiai, potencialas, bendros problemų priežastys

Silpnybės (poreikiai):

1. Plėsti FZ viešąsias – viešojo transporto, judumo ir atliekų tvarkymo – paslaugas, mažinančias neigiamą poveikį klimatui – bendras poreikis Panevėžio m., Panevėžio r., Kupiškio r., Pasvalio r., Biržų r. ir Rokiškio r. savivaldybėms;
2. Modernizuoti ir išplėsti pramonei ir (ar) komercinei veiklai tinkamas teritorijas bei padidinti paslaugų SVV pasiūlą – bendras poreikis Panevėžio r., Pasvalio r., Biržų r. ir Rokiškio r. savivaldybėms;
3. Pritaikyti lankymui turistinį FZ potencialą pristatančius gamtos ir kultūros objektus bei sustiprinti bendrą turizmo paslaugų koordinavimą – bendras poreikis Panevėžio m., Panevėžio r., Kupiškio r., Pasvalio r., Biržų r. ir Rokiškio r. savivaldybėms.

Silpnybės (poreikis) pagrindžia ši statistinė ir faktinė informacija:

1. Plėsti FZ viešąsias – viešojo transporto, judumo ir atliekų tvarkymo – paslaugas, mažinančias neigiamą poveikį klimatui

Galimybė turėti alternatyvą nuosavam automobiliui, patogiai pasiekti reikiamas paslaugas net ir iš toliau nuo FZ centrų nutolusių vietovių yra svarbus gyvenimo kokybės aspektas. Viešojo transporto išvystymo lygis yra svarbus kriterijus išnaudojant investicinį regiono potencialą – sudaro galimybes pritraukti reikiamus specialistus iš didesnės dalies FZ (apie 1 val. trukmės kelionės atstumu). Neišnaudotos galimybės pasitelkti atokesnių teritorijų darbo jėgą matomos apžvelgiant Užimtumo tarnybos pateikiamus duomenis – 2023 m. FZ buvo daugiau nei 1800 ilgalaikio bedarbio statusą turinčių asmenų³⁹, kuriuos, pritaikius kompleksines pagalbos priemones, ir išsprendus ir susisiekiimo problemas, būtų galima integruoti į darbo rinką⁴⁰. Tačiau viešojo transporto paslaugų pasiūla atskirose FZ savivaldybėse traukiasi, o optimalaus veiklos tinklo užtikrinti neleidžia FZ savivaldybių pavieniui organizuojami viešojo transporto maršrutai (žr. II sk. 3. Viešojo transporto sistemos tvarumas), universalus dizaino principų neatitinkanti jo infrastruktūra neleidžia viešuoju transportu patogiai naudotis žmonėms turintiems klausos ar regos, judėjimo negalią, tėvams su mažais vaikais ir kt. grupėms ir tai lemia žemesnį nei galėtų būti viešojo transporto efektyvumą.

Atsižvelgiant į FZ geografinius ypatumus (žr. I sk. 1.1. Geografinės regiono savybės, gyventojų tankumas ir mobilumo galimybės) – toli nuo regiono centro nutolusias vietas, pasižyminčias žemais gyventojų tankumo rodikliais⁴¹, dalyje FZ gyvenamųjų teritorijų viešojo transporto sistema negali efektyviai veikti – neįmanoma užtikrinti minimalaus tam reikiamo keleivių skaičiaus (žr. II sk. 3. Viešojo transporto sistemos tvarumas. 13 pav.). Taigi FZ gyventojams aktualu pasiūlyti alternatyvias susisiekiimo galimybes. Atsižvengiant į kitų savivaldybių gerą patirtį (projektas „Lazdijai veža“⁴²) organizuojant gyventojų pavėžėjimą vietovėse, nuo kurių viešojo transporto stotelės yra nutolusios 2 km ir daugiau atstumu, FZ taip pat būtina ieškoti ekonomiškėsių ir ekologiškėsių gyventojų mobilumo galimybių – teikiant pavėžėjimo automobiliu paslaugas bei koordinuojant jų teikimą tarp savivaldybių atsižvelgiant į atstumą iki artimiausio FZ savivaldybės centro (iš kur būtų teikiamos paslaugos) ir (ar) galutinį kelionės tikslą. Sistemiškas

³⁹ [Darbo rinkos švieslėntė: bedarbio statusą turintys asmenys](#)

⁴⁰ [LR Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 929 „Dėl 2021-2030 metų plėtros programos valdytojos LR SADM įtraukios darbo rinkos plėtros programos patvirtinimo“](#)

⁴¹ 2021 m. gyventojų surašymo duomenys: [GYV tankis \(arcgis.com\)](#)

⁴² [Lazdijai veža – Lazdijai VEŽA \(lazdijaiveza.lt\)](#)

ir koordinuotas viešojo transporto paslaugų teikimas aktualus ir išplečiant Panevėžio m., kaip FZ centrui, darbo jėgos pasiūlą, vystant viešojo transporto paslaugas, patogiai įgalinančias gyventojus pasiekti jame siūlomas darbo vietas (2023 m. Panevėžio m. buvo siekė 41,4 tūkst. darbo jėgos, tuo tarpu visoje FZ – 106,3 tūkst.).

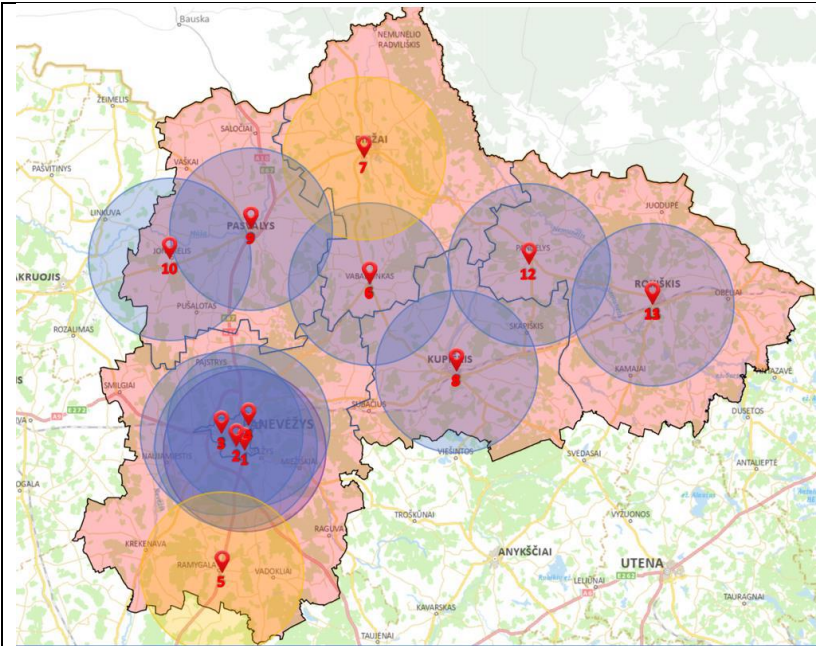
Efektyvinti viešojo transporto paslaugas ypač aktualu Panevėžio r. ir Pasvalio r. savivaldybėms, kurių daugelio gyventojų kelionės atstumas iki Panevėžio miesto neviršija 45 min (žr. II sk. 3. Viešojo transporto sistemos tvarumas).

Visoms FZ rajonų savivaldybėms aktualu rečiau apgyvendintų gyvenamųjų teritorijų gyventojams koordinuotai teikti judumo paslaugas, mažinančias gyventojų socialinę atskirtį ir kartu prisidedančias prie neigiamo poveikio klimatui mažinimo.

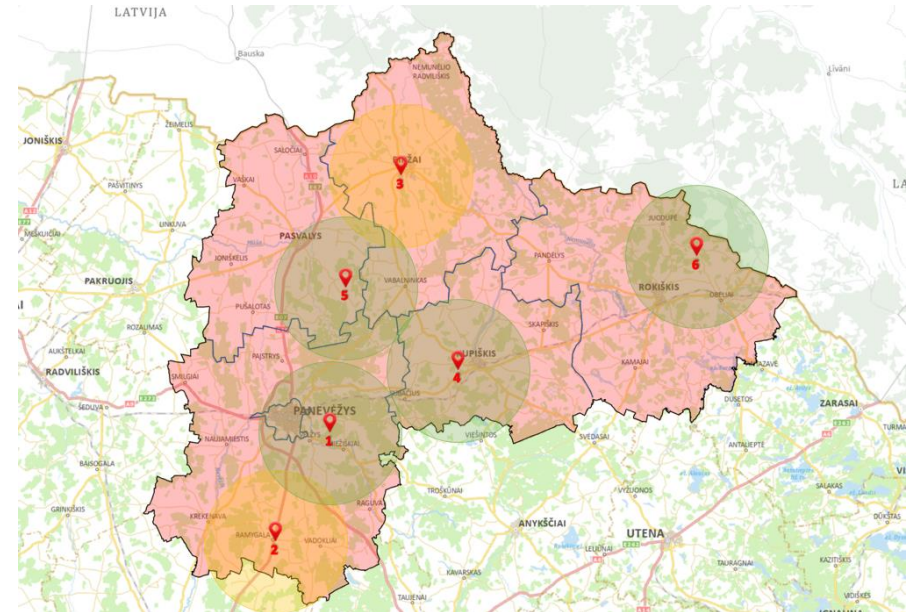
Panevėžio regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane⁴³, identifikuota, kad antrinių žaliavų surinkimo sistema FZ išvystyta netolygiai. Plane identifikuojama, kad nėra sukurtas optimalus didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklas – kaimo vietovėse ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų (12 pav. ir 13 pav.) Labiausiai nutolusios nuo aikštelių teritorijos yra išsidėsčiusios ties savivaldybių ribomis. Kuriant aikšteles aktualu jas išdėstyti patogiai pasiekiant kelių savivaldybių gyventojams, užtikrinant jų pasiekiamumo standartą. Panevėžio m. esančioms aikštelėms aptarnaujant ir Panevėžio r. būtina užtikrinti reikiamus jų pajėgumus.

Plėsti rūšiuojamų atliekų surinkimo vietų skaičių ir užtikrinti augantį rūšiuojamų atliekų surinkimą optimaliu atstumu aktualu visoms FZ savivaldybėms.

43 [Panevėžio regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas](#)

12 pav. Esamas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklas ir jų padengiama teritorija FZ*.

13 pav. Esamas žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių tinklas ir jų padengiama teritorija FZ.

*2 ir 3 aikštelės priima ir didelių gabaritų, ir žaliąsias atliekas.

2. Modernizuoti ir išplėsti pramonei ir (ar) komercinei veiklai tinkamas teritorijas bei padidinti paslaugų SVV pasiūlą

FZ teritorijoje veikia viena pramonės įmonių investicijoms pritaikyta teritorija – Panevėžio laisvoji ekonominė zona, kurioje, 2023 m. pradžios duomenimis, buvos likęs tik 1,5 ha laisvos teritorijos plotas. Kitose FZ savivaldybėse didesnių, pramonės veiklai pritaikytų sklypų, kuriose yra pilnai išvystyta inžinerinė infrastruktūra taip pat beveik nėra (6 lentelė.) Panevėžio r. Ramygaloje išsikūrus pramonės parkas gali pasiūlyti didesnių nuo 5 ha sklypų, tačiau investuotojams yra nepatrauklūs dėl ribotos šiuo metu galinčios ją pasiekti darbo jėgos ((žr. II sk. 3. Viešojo transporto sistemos tvarumas). Stebint verslo bendradarbiavimo tendenciją, regiono ekonominę specializaciją ir sukauptas kompetencijas, logistinę FZ išsidėstymą (žr. I sk. 1.2. Verslo klasterizacija ir plėtojami verslas-verslui paslaugų teikimo bei prekių tiekimo ryšiai), aktualu pasiūlyti naujas teritorijas pramonės ir komercinei veiklai.

Savivaldybė	Sklypai investicijoms, ha	Jų infrastuktūros pritaikymas	Infrastruktūros trūkumai
Panevėžio r.	Pramonės, sandėliavimo ir komercinės paskirties sklypai Ramygalos pramonės parke: 1. 5,03 2. 5.11 3. 1,82 4. 0,44 (išnuomotas)	Įrengta visa reikalinga infrastuktūra	Nėra
Pasvalio r.	1. 63,6076 ha. (komercinės, pramoninės ir sandėliavimo paskirties) 2. 1,3547 ha (pramoninės ir sandėliavimo paskirties) 3. 11 ha pramoninės ir sandėliavimo paskirties	1. Įrengta reikalinga inžinerinė infrastruktūra; 2. Nepritaikyta 3. Įrengta reikalinga inžinerinė infrastruktūra	1. Nėra privažiavimo kelio 2. Neišvystyta inžinerinė infrastruktūra 3. Nėra privažiavimo kelio
Biržų r.	1. 2,1245 ha (pramonės ir sandėliavimo paskirties) 2. 0,7940 ha (komercinės paskirties) 3. 0,1344 ha (komercinės paskirties) 4. 0,8809 ha (komercinės paskirties) 5. 2.7156 ha (pramonės ir sandėliavimo paskirties) 6. 1.5276 ha (komercinės paskirties)	1. Įrengta reikalinga inžinerinė infrastruktūra 2. Privažiavimas, galimybė prisijungti prie dujotiekio, elektros, vandens ir nuotekų tinklų 3. Privažiavimas, galimybė prisijungti prie dujotiekio, elektros, vandens ir nuotekų tinklų 4. Nepritaikyta 5. Nepritaikyta 6. Nepritaikyta	1. Nėra 2. Nėra 3. Nėra 4. Neišvystyta inžinerinė infrastruktūra 5. Neišvystyta inžinerinė infrastruktūra 6. Neišvystyta inžinerinė infrastruktūra
Kupiškio r.	Pramonės ir sandėliavimo paskirties: 1. 25,7 (pramonės ir sandėliavimo paskirties) 2. 7 (pramonės ir sandėliavimo paskirties) 3. 5 (pramonės ir sandėliavimo paskirties) 4. 1,5 (pramonės ir sandėliavimo paskirties)	1-4 Yra privažiavimas, galimybė pajungti elektros tinklus	1-4 Neišvystyta kita reikalinga inžinerinė infrastruktūra
Rokiškio r.	1. 1,5 (10 po 10-19 arų sklypų, komercinės paskirties)	1-3 Nepritaikyta	1-3 Neišvystyta inžinerinė infrastruktūra, nėra privažiavimo.

	2. 1,49 (1 sklypas, pramonės ir sandėliavimo paskirties) 3. 5,5470 (3 sklypai po 0,7940ha, 2,6132 ha, 2,1398 ha, pramonės ir sandėliavimo paskirties)		
--	--	--	--

6 lentelė. Investicijoms tinkamų sklypų pasiūla FZ

Stambiosioms įmonėms koncentruojantis Panevėžio m., atitinkamai FZ formuojantis verslas-verslui principu dirbančių smulkiųjų ir vidutinių verslų paklausai, vis dar fiksuojamas žemesnis nei Lietuvos vidurkis verslumo lygis. 1000 gyv. tenkantis MVĮ skaičius atsilieka nuo šalies vidurkio (2023 m. šis rodiklis regione siekė 24, Lietuvoje – 35). FZ trūksta platesnio paslaugų SVV spektro, leidžiančių tiek pritraukti investuotojus, tiek sudaryti galimybę čia veikiantiems verslams plėsti ir modernizuoti veiklą (daugiausia dengiamos įmonės steigimo, darbuotojų mokymo, dalyvavimo renginiuose, paskolos technologijoms įsigyti išlaidos, teikiamos nemokamos konsultacijos)⁴⁴.

FZ stebimas bendras nuoseklus smulkių verslų, kuriuose asmuo susikuria sau darbo vietą, augimas. Pvz., 2022–2023 m. įvairių aptarnavimo veiklą vykdančių ūkio subjektų, kuriuose dirba bent vienas asmuo, dalis išaugo nuo 32,04 iki 35,72 proc. Sutelktos po vienu stogu paslaugos – konsultavimas, mentorystė, verslo akceleravimas – šiems pradedantiems ir auginantiems verslų asmenims šiuo metu teikiamos tik Panevėžio m. ir Rokiškio r. savivaldybėse (VŠĮ Lietuvos inovacijų agentūros kuruojamos bendradarbybės erdvės „Spiečius“), tačiau jos yra orientuotos į darbo vietos suteikimą, nesuteikiant priegios prie įrangos, paslaugos teikiamos tik tam tikrus kriterijus atitinkantiems verslams – veikiantiems individualios veiklos pagrindu ir veiklą vykdančioms ne ilgiau nei 5 metus. FZ nėra panašių į didžiuosiuose miestuose esančias temines bendram darbui, kūrybai ir verslo vystymui pritaikytas erdves, kuriose esanti infrastruktūra ir įranga leidžia burtis konkrečių sričių bendraminčių bendruomenėms, mokytis, eksperimentuoti, nuosekliai auginti verslo idėją iki savarankiško jos įgyvendinimo⁴⁵. Tokių paslaugų nebuvimas mažina FZ konkurencingumą ir nesudaro sąlygų spartesniam naujų verslų pritraukimui ir augimui FZ. Ateityje, augant bendram smulkių verslų skaičiui, FZ gali nebeužtikrinti tam reikiamos erdvių pasiūlos. Šis poreikis būdingas visoms FZ savivaldybėms.

1. Pritaikyti lankymui turistinį FZ potencialą pristatančius gamtos ir kultūros objektus bei sustiprinti bendrą turizmo paslaugų koordinavimą

Remiantis 2022 m. „Keliauk Lietuvoje“ atlikto Lietuvos turizmo infrastuktūros vertinimo duomenimis⁴⁶, FZ esančių turizmo objektų vertinimas atsilieka nuo bendro šalies vidurkio (savivaldybes skirstant pagal turistų skaičių apgyvendinimo įstaigose). Daugiau nei 5000 turistų per metus apgyvendinimo įstaigose sulaukiama Biržų r., Panevėžio r. ir Rokiškio r. savivaldybėse. Šioje grupėje bendras turizmo infrastruktūros objektų vertinimo rodiklio vidurkis

⁴⁴ <https://www.birzai.lt/verslui/parama-verslui/84>; https://kupiskis.lt/lt/veiklos_sritys/verslo-remimas.html; <https://www.panevezys.lt/lt/verslininkams.html>; <https://www.panrs.lt/parama-smulkiam-ir-vidutiniam-verslui/>; <https://www.pasvalys.lt/verslui/smulkiaus-verslo-remimo-programa/1030>; <https://rokiskis.lt/verslininkui/parama-verslui/>;

⁴⁵ [Apie mus | VILNIUS TECH „LinkMenų fabrikas“](#); [Vieta – Padirbtuvės \(padirbtuves.lt\)](#);

⁴⁶ [Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimas \(lithuania.travel\)](#)

2022 m. siekė 2,62, tuo tarpu šiose savivaldybėse atitinkamai 2,57, 2,50 ir 2,51. Pasvalio r. ir Kupiškio r. savivaldybės priskiriamos mažiau nei 5000 turistų per metus sulaukiančių savivaldybių grupei, šios grupės bendras rodiklis siekė 2,52, atitinkamai šiose savivaldybėse jis buvo šiek tiek aukštesnis – 2,74 ir 2,59. Pagal šio vertinimo ataskaitą galima teigti, kad FZ lankytiems objektams būdingi panašūs trūkumai: nepatrauklus turizmo objektų darbo laikas; nesukuriama papildoma vertė, kuri galėtų būti pasiekama, pvz., pritaikant išmaniąsias technologijas; viešųjų tualetų stoka; objektų nepritaikymas žmonėms su negalia ir asmenims su ribota judesena; bendras teikiamų paslaugų kiekis ir inovacijų trūkumas.

Nepaisant FZ savivaldybėse veikiančių turizmo informacijos centrų bendradarbiavimo patirties vystant bendrus maršrutus, nėra bendrai, apimant visas FZ savivaldybes, sistemingai vystomi plačią paslaugų patirtį siūlantys maršrutai ir paslaugų paketai, skatinantys ilgiau pabūti FZ, aplankyti kelis objektus skirtingose savivaldybėse, apsistoti apgyvendinimo įstaigose, nėra sukurtos tai atspindinčios ir FZ išskirtinumą pabrėžiančios reprezentacinės priemonės, kaip kituose Lietuvos regionuose⁴⁷.

FZ savivaldybių bendriems poreikiams tenkinti tikslinga panaudoti šį konkrečių savivaldybių sukauptą potencialą:

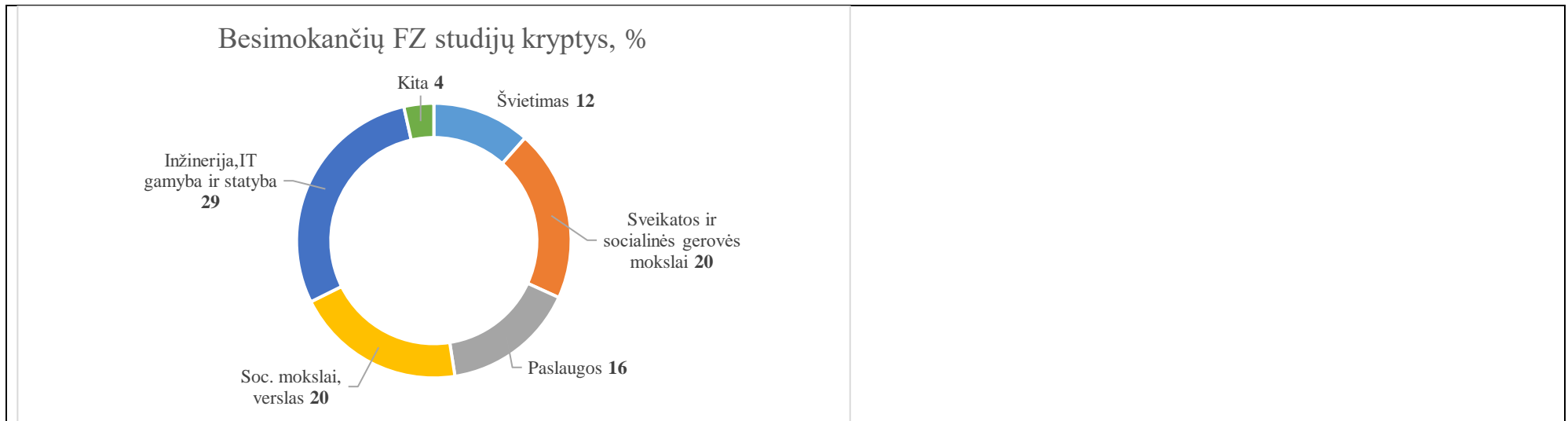
1. Aiški regiono ekonominė specializacija ir sukauptos kompetencijos, logistinis FZ išsidėstymas

FZ identifikuojama savivaldybėms bendrai reikšminga pramonės, konkrečiai apdirbamosios gamybos sektoriaus, įtaka. Jame dirba daugiau nei trečdalis regiono darbuotojų (regioninis specializacijos koeficientas – 1,6⁴⁸), sukuriama didesnė nei šalies vidurkis bendrojo vidaus produkto dalis (2021 m. atitinkamai 27,1 % ir 20,4 %) bei tenka didesnė nei bendrai šalyje materialinių (2021 m. atitinkamai 24,8 % ir 15,4 %) ir tiesioginių užsienio investicijų dalis (atitinkamai 2021 m. 54,0 % ir 14,5 %).

FZ profesinėse ir aukštosiose mokyklose siūloma įgyti šioms įmonėms aktualias profesijas, vykdomos aktyvios rinkodaros priemonės mokiniams iš regiono pritraukti. Užimtumo tarnybos Panevėžio skyriaus duomenimis, Panevėžio m. vykdomose profesinio mokymo ir neformalaus suaugusiųjų švietimo programose 2022–2023 m. dalyvavo po daugiau nei 100 regiono (ne Panevėžio m.) gyventojų. Beveik trečdalis regiono studentų (aukštosiose ir profesinėse mokyklose) mokosi pramonei aktualiose studijų kryptyse.

⁴⁷ [Ežerų kraštas | We love Lithuania](#); [Telšių turizmo klasteris \(telsiaiklasteris.lt\)](#)

⁴⁸ [panevezio-apskr_red.pdf \(inovacijuagentura.lt\)](#)

14 pav. Besimokančių FZ aukštosiose ir profesinėse mokyklose studijų kryptys (sudaryta pagal ŠVIS ir įstaigų pateiktus duomenis)

VšĮ Panevėžio plėtros agentūra yra sukaupusi patirtį renkanti ir sisteminanti investicinių Panevėžio m. potencialą pristatančią rinkodaros medžiagą⁴⁹, teikianti paraiškas tarptautiniams verslo aplinkos vertinimo reitingams. 2023 m. „Financial Times“ investicijų ekspertų padalinys „fDi Intelligence“ mažųjų Europos miestų (turinčių mažiau nei 100 tūkst. gyventojų) reitinge Panevėžiui skyrė ketvirtąją vietą vertinant tiesioginių užsienio investicijų strategiją, penktą vertinant investicijų atsiperkamumą ir devintą draugiškų verslui miestų kategorijoje 2024 m. Panevėžiui atiteko trečioji vieta tiesioginių užsienio investicijų strategijos kategorijoje⁵⁰.

Nepaisant aktyvios pramonės įmonių veiklos, Panevėžio m. sukauptos kompetencijos lyderystei ir aplinkosaugos srityje. 2024 m. birželio mėn., minint Pasaulinę aplinkosaugos dieną, Prezidentūroje miestui įteiktas apdovanojimas už skiriamą dėmesį aplinkosaugai, siekiant prisidėti prie klimato kaitos mažinimo. Panevėžys yra parengęs darnaus judumo planą, kuriuo vadovaujantis planuojami ekonomiškai pagrįsti, miestui naudingiausi sprendiniai, įgyvendinant ilgalaikius darnumo ir ekologijos kriterijus, taip pat yra patvirtinta 2023–2029 m. Panevėžio m. tvarios plėtros strategija, pagal kurią išnaudojant miesto kompaktiškumą siekiama užtikrinti bevariklio transporto sistemos vientisumą, padidinti viešųjų paslaugų pasiūlą ir prieinamumą. Panevėžio m. 2023 m. buvo įgyvendintas kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės būklės gerinimo projektas, kuriuo prisidedama prie natūralios teritorijos vandentvarkos, aktyviai vykdomas atskiras maisto ir tekstilės atliekų surinkimas, uždrausta renginių metu vykdoma prekybą naudoti

⁴⁹ Tyrimai - Panevėžys now (panevezysnow.lt)

⁵⁰ [European Cities and Regions of the Future 2024 — The winners | fDi Intelligence – Your source for foreign direct investment information - fDiIntelligence.com](https://www.fdiintelligence.com/en/european-cities-and-regions-of-the-future-2024-the-winners)

vienkartinius plastikinius gaminius. Panevėžio m. savivaldybė įgyvendina įvairių žaliųjų visuomeninių iniciatyvų, bendruomenės įtraukties didinimo priemones atliekų ir teritorijų planavimo procesuose. Taip pat itin didelė dalis miesto gyventojų yra prijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų, atsakingai vykdomas geriamojo vandens tiekimas, kadangi jo beveik neprarandama. Energetikos srityje savivaldybė lyderiauja elektromobilių įkrovimo stotelėse esančių prieigų skaičiumi, o susisiekiame užtikrina didelę dviračių takų dalį.

Šiuo potencialu aktualu pasinaudoti visoms FZ savivaldybėms.

2. Bendros veiklos patirtis transporto bei atliekų tvarkymo srityse

Panevėžio m. nuo 2023 m. spalio mėnesio pradėjo veikti e-bilieto sistema, teikianti galimybes keliaujantiems viešuoju transportu patogiau atsiskaityti už paslaugas, o maršrutus koordinuojančiai įstaigai – VšĮ Panevėžio keleivinis transportas – vertinti keleivių srautus ir optimaliau, atsižvelgiant į keleivių poreikius, organizuoti maršrutus, mažinti neigiamą poveikį aplinkai. Dalis šios įstaigos koordinuojamų maršrutų trasų nusidriekia į Panevėžio r. teritoriją – Dembavą, Molainius, Piniavą, Vaivodus, Pažagienius. Maršrutai vykdomi pagal išlaidų kompensavimo mechanizmą, patvirtintą susitarimu su Panevėžio r. savivaldybe. Šis bendradarbiavimas užtikrina ne tik patogų miesto ir rajono gyventojų mobilumą, bet ir racionalų lėšų panaudojimą.

Visos FZ savivaldybės yra įsteigusios bendrą atliekų tvarkymo funkciją įgyvendinančią įstaigą – Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrą⁵¹. Bendra iniciatyva Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose yra eksploatuojama 10 didelių gabaritų ir pavojingų atliekų surinkimo aikštelių, 6 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės. Surinktų ir sutvarkytų atliekų kiekiai 2021 m. lyginant su 2020 m. augo 19,6 proc. 2022 m. (53,64 proc.) visų dideliu gabaritų atliekų surenkamo kiekio susidaro Panevėžio m. esančiose dvejose aikštelėse. Tam turi įtakos mažesni atstumai iki surinkimo aikštelių, geresnis bendruomenės žinojimas apie teikiamas paslaugas, gyventojų koncentracija. Šiomis aikštelėmis dalinai naudojasi ir Panevėžio r. gyventojai (apie 23 proc. visų surenkamų atliekų 2023 m.), kuriems jos yra patogios logistikos atžvilgiu. Atsižvelgiant į tai, aktualu plėsti savivaldybių bendradarbiavimą šioje srityje – tankinti šių aikštelių tinklą, didinti labiausiai apkrautų aikštelių pajėgumus bei didinti gyventojų informuotumą apie jose teikiamas paslaugas.

Šiuo potencialu aktualu pasinaudoti visoms FZ savivaldybėms.

3. Savivaldybių patirtis vystant bendrus turizmo produktus

VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ atliktų tyrimų duomenys⁵² rodo, kad keičiasi vietos keliautojų įpročiai – mažėja praleidžiančių ilgąsias atostogas Lietuvoje, tačiau auga norinčiųjų pažinti savo kraštą trumpų kelionių metu, kai renkama tokios kelionės, kurioms nereikia didelio pasiruošimo arba tai padaryti yra lengva. Atliepiant šiuos keliautojų poreikius, FZ savivaldybės jau yra parengusios kelis patogius keliauti ir pažinti jų ir aplinkinius rajonus siūlančius maršrutus (žr. I sk. 4. Bendrų turizmo maršrutų ir paslaugų plėtojimas). LR bendrajame plane⁵³ išskirti Panevėžį, Biržus ir Rokiškį. jungiantys funkciniai

⁵¹ LR Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 31 p.

⁵² [Vietinio turizmo tyrimas | Keliauk Lietuvoje \(lithuania.travel\)](#)

⁵³ [789 Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

ryšiai, įgalinantys bendrai išnaudoti bendrus turizmo išteklius – kultūrinius ir geologinius. 2020 m. VšĮ Panevėžio plėtros agentūros užsakymu atlikta pramoninio turizmo inicijavimo ir vystymo galimybių studija⁵⁴ nustatė, kad papildoma nauda regionui galėtų būti ir pramoninio turizmo maršrutai, kurie gali pasitarnauti ir kaip vietos ekonomikos plėtros įrankis, sutelkiantis dėmesį į atstovaujamas pramonės šakas arba pramonės šakas, kurios turi augimo potencialą. Didinti šių paslaugų pasiūlą ir jomis pasinaudojusį ne tik vietos, bet ir užsienio turistų skaičių leidžia ir numatomas regiono potencialas – tarptautinė „Rail Baltica“ vežė, kuriai aktyviau įveiklinti turizmo reikmėms bus išnaudojamas ir numatomas kurti koordinuotas vietos transporto paslaugų tinklas FZ savivaldybėse.

Panevėžio m. savivaldybė turi patirties pritaikant objektus šiuolaikiniams keliautojų poreikiams ir plečiant jų bendrą konkurencingumą. VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ 2021 m. atlikto tyrimo duomenimis⁵⁵, parku geriausiai Lietuvoje prie turistų poreikių pritaikytu parku įvertintas Panevėžio kultūros ir poilsio parkas. Jame įrengtas funkcionalus tualetas neįgaliesiems, žaidimų aikštelės, aktyvios erdvės bei geriamojo vandens stotelės. Vis daugiau šalies turizmo objektų, siekdami padidinti savo patrauklumą ir prieinamumą (angl. accessibility), patrauklaus lankymo galimybes įvairiu paros metu, pritaiko išmaniųjų technologijų interaktyvius sprendimus. Vienas tokių – VšĮ Panevėžio plėtros agentūros įgyvendintas pilotinis GovTech projektas „Turizmo objektai – inovatyvūs ir atviri šiuolaikiniams keliautojams“⁵⁶. Rokiškio r. savivaldybė 2023 m. VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ organizuojuose „Turizmo sėkmingiausiai“ apdovanojimuose pelnė apdovanojimą „Vietinių turistų simpatijos vėtrungė“ su Salų dvaro objektu⁵⁷. Tai leidžia daryti prielaidą, kad visos FZ strategijoje dalyvausiančios šiuo metu pavieniui veikiančios įstaigos, pasinaudodamos savo patirtimi vystant turizmo objektus ir paslaugas atskirose savivaldybėse bei vystant bendrus turizmo maršrutus, aktyviau bendradarbiaudamos šį potencialą sustiprins. Išnaudoti FZ savivaldybių sukauptą individualią ir bendradarbiavimo patirtį, pritaikant lankymui gamtos ir kultūros objektus, išplečiant jų lankymo įvairiu paros metu galimybes pasitelkus interaktyvius sprendimus, juos koordinuotai apjungti į bendrus turizmo maršrutus, pasitelkus šiuolaikinės rinkodaros priemones aktualu visoms FZ savivaldybėms.

Galimybės ir grėsmės

Spręstinai FZ problemai identifikuotos šios galimybės:

„Rail Baltica“ ir „Via Baltica“ transporto koridorių teikiamas ekonominis ir logistinis potencialas

Vystomas „Rail Baltica“ tarptautinis, europinės reikšmės projektas Panevėžio regionui suteiks ne tik geresnio susisiekimo galimybes, bet ir paskatins ekonominį augimą, papildomas investicijas, platesnį veiklos lauką vietos verslams⁵⁸. Per Lietuvą, tuo pačiu ir per dalį FZ einantis „Via Baltica“ transporto koridorius yra svarbi Šiaurės–Pietų kryptimi einančios transporto arterijos dalis, gerinanti susisiekimą su kitomis Baltijos regiono šalimis ir Europa.

⁵⁴ [Galimybių studija - Panevėžys now \(panevezysnow.lt\)](https://www.panevezysnow.lt/)

⁵⁵ [Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimas | Keliauk Lietuvoje \(lithuania.travel\)](https://www.lithuania.travel/) (2021 m.)

⁵⁶ [Panevezio-pletros-agentura-NAUJOS.pptx \(live.com\)](https://www.panevezysnow.lt/)

⁵⁷ [Salų dvaro rūmai - kultūros ir laisvalaikio rezidencija. Kviečiame apsilankyti! \(saludvaras.lt\)](https://www.saludvaras.lt/)

⁵⁸ [Patvirtinta "Rail Balticos" geležinkelio vėžės Panevėžio regione alternatyva | Rail Baltica](https://www.railbaltica.lt/)

Etapais vykdoma jo rekonstrukcija išplečiant juostų skaičių iki 4⁵⁹ planuojama baigti iki 2030 m. Šio magistralinio kelio plėtra turėtų dar labiau sustiprinti Panevėžio ir atitinkamai funkciniais ryšiais susietų savivaldybių investicinį ir turistinį pranašumą⁶⁰. Šie numatomi įgyvendinti projektai, sudarys galimybes sustiprinti FZ ekonominį ir logistinį potencialą.

Sparčiai besikeičiantys keliautojų įpročiai

LR Ekonomikos ir inovacijų ministerijos užsakymu parengtoje galimybių studijoje „Turizmo sektoriaus analizė bei strateginės plėtros kryptys“⁶¹ konstatuojama, kad informacinių technologijų vystymosi sparta, robotizacija, informacijos prieinamumas ir sklaidos greitis kartu su šiuolaikinės kartos socialiniais bendravimo įpročiais turizmo sektoriui kelia aukštus inovatyvumo ir kūrybingumo, greito inovacijų ir technologijų įsisavinimo ir taikymo reikalavimus. Juos išnaudojant atsiranda galimybės pritraukti keliautojus, kurių kelionės kryptys pasirenkamos pagal tai, ką jie nori veikti, o ne pagal tai, kur nori tai daryti. Vis dažniau siekiama pažinti šalį, regioną ar miestą, į kurį vykstama, kompleksiskai jį „pajaučiant“: ragaujant, bendraujant su vietiniais, derinant skirtingas veiklas ir pramogas.

Šalia to įvairūs pasauliniai tyrimai (Australijoje, JAV ir ES) parodė, kad svarbūs turizmo rinkoje tampa turistai su negalia. ES numatomas prieinamo turizmo visiems šuolis: iš 744,3 mln. kelionių iki 861,9 mln. kelionių. Metinis augimas – 1,64 %. Daugėja keliaujančių vyresnio amžiaus žmonių, kuriems tinkamai universalus dizaino pagalba pritaikius aplinką išauga galimybės padidinti turistų srautus.⁶²

Atitinkamai fiksuojamas ir keliautojų poreikis rinktis tvarius keliavimo būdus, pvz., elektromobiliais. Atstumai FZ tarp elektromobilių įkrovimo stotelių neviršija 100 km⁶³, tačiau fiksuojamas augantis bendras elektromobilių skaičiaus augimas Lietuvoje⁶⁴ sudaro galimybę pritraukti didesnę šių automobilių vairuotojų skaičių apsilankyti ir toliau nuo didžiųjų miestų, kuriuose tankesnis įkrovimo stotelių tinklas, esančiose vietovėse, užtikrinant jų poreikius atliepančių įkrovimo stotelių tinklą.

Augantys imigracijos ir grįžtančiųjų iš emigracijos Lietuvos piliečių rodikliai

⁵⁹ <https://vialietuva.lt/>

⁶⁰ [Panevėžyje pristatyti „Via Baltica“ ruožo nuo Kauno iki Latvijos sienos priešprojektiniai sprendiniai \(paneveziorumai.lt\)](#)

⁶¹ [Analizės, tyrimai, studijos - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija \(lrv.lt\)](#)/ [Žmogiškųjų išteklių valdymo projektas VŠĮ BENE ESSE \(lrv.lt\)](#)

⁶² [Visiems prieinamas turizmas – ar esame pasirengę? \(Kada Vilnius bus miestas visiems?\). \(lrv.lt\)](#)

⁶³ <https://autopildyk.lt/ikrovimo-vietu-programele.html>; <https://zemelapis.lt/atstumai>

⁶⁴ [Elektromobilių skaičius Lietuvoje - Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija \(lrv.lt\)](#)

Lietuvoje stebima migracijos teigiamo balanso tendencija – jau trejus metus iš eilės Lietuvos piliečių grįžta daugiau, nei išvyksta. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2022 m. į šalį grįžo 14 352 gyventojai – 13 proc. daugiau nei išvyko. Migraciją skatina ne tik išaugęs žmonių mobilumas, bet ir tam sudaromos palankios sąlygos: pavyzdžiui, Europos Sąjungoje migrantams suteikiama galimybė persikelti turimą socialinį draudimą į kitą šalį, taip pat naujas galimybes atvėrė pandemijos metu išpopuliarėjęs nuotolinis darbas, kai vis mažiau svarbu, iš kurios pasaulio vietos dirbti. Lietuvos piliečius grįžti į tėvynę skatina skirtingos priežastys – ne tik gerėjanti ekonominė situacija, bet ir šalyje labiau prieinamos, palyginti su kitomis valstybėmis, švietimo bei sveikatos priežiūros paslaugos. Grįžtama ir dėl artimųjų bei turimo socialinio rato. Grįžtantys migrantai turi teigiamos įtakos ne tik šalies darbo rinkai, bet ir demografiniams rodikliams.⁶⁵ Lietuvos savivaldybių asociacijos iniciatyva „Globalūs regionai“⁶⁶ leidžia regionams pristatyti gyvenimo juose galimybes, o taikoma valstybės politika skiriant finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunos šeimoms⁶⁷ stiprina regionų galimybes prisitraukti grįžtančius ir stabdyti gyventojų skaičiaus mažėjimą.

Šias galimybes stiprina ir Lietuvoje stebimos užsieniečių skaičiaus augimo tendencijos: 2024 m. sausio 1 d. Lietuvoje gyvenantys užsieniečiai iš viso sudarė 6,67 proc. visų mūsų šalies gyventojų. Šis rodiklis buvo didžiausias per visą nepriklausomybės laikotarpį. 2023 m. viduryje jis siekė 5,3 proc., 2022-ųjų pradžioje – 3,58 proc.⁶⁸

Spręstinai FZ problemai identifikuotos šios grėsmės:

Senstanti visuomenė

Senstanti Lietuvos visuomenė yra grėsmė, kuri gali sutrukdyti sėkmingai spręsti FZ problemą. Medianinis gyventojų amžius Lietuvoje 2018 m. siekė 43 m., 2023 m. – 48 m.. Trumpalaikėje perspektyvoje tai lemia valstybės išlaidų prioritetų pasislinkimą siekiant užtikrinti gausios pensinio amžiaus gyventojų grupės poreikius, o ilgalaikėje perspektyvoje tai gali sukelti tiek ekonomines, tiek socialines pasekmes. Mažėjanti dirbančiųjų dalis pareikalaus priemonių ilgesniam vyresnių žmonių išlaikymui darbo rinkoje, įskaitant ir jų verslumo skatinimą, atitinkamai sukurs didesnes apkrovas socialinės apsaugos sistemos, tame tarpe ir savivaldybių, pajėgumams ir tam reikalingiems nuolatiniams ištekliams paslaugų ir jų prieinamumo užtikrinimui⁶⁹, nukreipiant juos nuo kitų, gyvenimo kokybę galinčių pagerinti ir regiono patrauklumą kuriantiems ar plečiantiems verslą, ketinantiems persikelti, studijuoti ar keliauti iniciatyvų įgyvendinimo.

Nemažėjanti socialinė atskirtis

Statistiniai rodikliai rodo, kad skurdo rizikos lygis Lietuvoje daug metų nepasiekia ženklių teigiamų rodiklio pokyčių. Jau daugelį metų Lietuvoje skursta kas penktas gyventojas (skurdo rizikos lygis Lietuvoje 2023 m. siekė 19,9 proc.), Lietuvos skurdo rizikos rodikliai yra vieni iš didžiausių Europos Sąjungoje (2022 m. šis rodiklis ES siekė 16,5 proc., Lietuvoje – 20,9 proc.). Ryškių teigiamų pokyčių nefiksuoja ir skurdo ir socialinės atskirties rizikos lygio rodiklyje – nuo 2018 m. šis rodiklis tolygiai mažėjo, tačiau 2022 m., lyginant su 2021 m., paaugo 1,1 proc.⁷⁰ Šių rodiklių palyginimas su Lietuvos demografijos duomenimis leidžia stebėti ir socialinės atskirties tendencijas – dažniausiai socialinę atskirtį ir jos pasekmes patiria asmenys gyvenantys kaimo vietovėse, priešingai nei asmenys iš miestų.⁷¹ Stebima auganti migracija iš trečiųjų šalių, tačiau atvykusius pritraukus gyventi į mažesnes savivaldybes, kuriose mažėjant urbanizacijai mažėja ir viešojo transporto bei judumo paslaugų pasiūla, gali tekti susidurti su

sklandžios jų integracijos iššūkiais – kvalifikacijos kėlimo ir darbo vietų pasiekimo poreikio neužtikrinimu. Dėl skirtingos kvalifikacijų pripažinimo sistemos atvykusieji gali būti įdarbinami mažiau kvalifikuotose darbuose, taip nesukuriant galimybių bendram darbo našumo rodikliui augti FZ.

⁶⁵ Iniciatyvos Renkuosi Lietuvą diskusija: Kodėl lietuvių grįžta daugiau nei išvyksta ([I Lietuvą grįžtančių daugiau nei išvykstančių: ekspertai aiškina priežastis \(renkuosilietuva.lt\)](#), [Visur gerai, bet namie geriausia: kodėl daugiau lietuvių grįžta nei išvyksta? \(youtube.com\)](#)

⁶⁶ [LSA - Globalūs regionai | Lietuvos savivaldybių asociacijos iniciatyva \(globalusregionai.lt\)](#)

⁶⁷ LR Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms 2018 m. birželio 21 d. įstatymas Nr. XIII-1281

⁶⁸ [Pagrindiniai pusmečio migracijos rodikliai - Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos \(lr.v.lt\)](#)

⁶⁹ [KTU mokslininkė Audronė Telešienė: ar Lietuva sulauks demografinės žiemos?](#)

⁷⁰ [Skurdas-ir-socialinė-at skirtis-Lietuvoje-2023.pdf \(smtinklas.lt\)](#)

⁷¹ Kurk Lietuvai: Socialinė atskirtis Lietuvoje: Situacijos analizė 2022: [Jaunimo bendrųjų kompetencijų ugdymas socialinės atskirties prevencijai • Kurk Lietuvai \(kurk.lt\)](#)

Teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizė

Problema: nepakankamas FZ patrauklumas joje kurti verslą, investuoti, gyventi, dirbti, studijuoti ar keliauti.

Stiprybės

Aiški regiono ekonominė specializacija ir sukauptos kompetencijos, logistinis FZ išsidėstymas

Bendros veiklos patirtis transporto bei atliekų tvarkymo srityse

Savivaldybių patirtis vystant bendrus turizmo produktus

Galimybės

Rail Baltica ir Via Baltica transporto koridorių teikiamas ekonominis ir logistinis potencialas

Sparčiai besikeičiantys keliautojų įpročiai

Augantys imigracijos ir grįžtančiųjų iš emigracijos Lietuvos piliečių rodikliai

Silpnybės

Nepakankamai išplėtos viešosios – viešojo transporto, judumo ir atliekų tvarkymo – paslaugos, mažinančios neigiamą poveikį klimatui

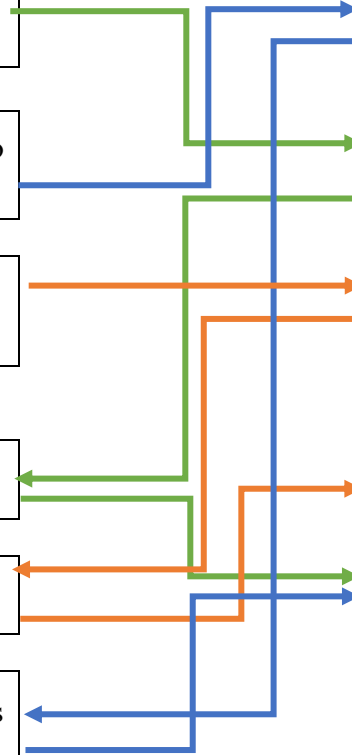
Neišvystyta pramoninei ir (ar) komercinei veiklai tinkamų teritorijų bei nepakankama paslaugų SVV pasiūla

Nepritaikyti lankymui turistinį potencialą pristatantys gamtos ir kultūros objektai bei mažai koordinuojamos bendros turizmo informacijos paslaugos

Grėsmės

Senstanti visuomenė

Nemažėjanti socialinė atskirtis

Sprendžiant problemą būtina pasitelkti šias FZ identifikuotas stiprybes ir galimybes, mažinti silpnybes ir išvengti grėsmių:

Išnaudojus bendros veiklos patirtį transporto ir atliekų tvarkymo srityje galės būti išplėtos atitinkamos FZ viešosios – viešojo transporto, judumo ir atliekų tvarkymo – paslaugos, kartu mažinant neigiamą poveikį klimatui, taip suteikiant FZ savivaldybėms pranašumo išnaudojant augančius imigracijos ir grįžtamosios migracijos srautus. Tokiu būdu bus tolygiau sudaromos patrauklesnės gyvenamo sąlygos visoje FZ, jos gyventojams užtikrinant geresnį gyvenimo kokybei svarbių paslaugų prieinamumą. Atitinkamai geriau prieinamos viešojo transporto ir judumo paslaugos kartu sukurs galimybę mažinti ir senstančios visuomenės keliamą grėsmę, nes leis užtikrinti viešųjų paslaugų, aktualių vyresnio amžiaus gyventojams, teikimą.

Efektyviai išnaudoti regiono ekonominę specializaciją ir sukauptas kompetencijas, logistinį FZ išsidėstymą bus galima sukūrus platesnę pramoninei ir (ar) komercinei veiklai tinkamų teritorijų bei paslaugų SVV pasiūlą. Tai įgalins FZ savivaldybes pasinaudoti galimybe – vystomų „Rail Baltica“ ir „Via Baltica“ transporto koridorių teikiamu ekonominiu ir logistiniu potencialu, susijusių su naujų darbo vietų kūrimu ir atitinkamai FZ, kaip gyvenamosios vietos, patrauklumu naujiems gyventojams ir taip prisidėti prie identifikuojamų grėsmių, siejamų su senstančia visuomene, sprendimo.

Pasitelkta FZ savivaldybių patirtis vystant bendrus turizmo produktus sudarys galimybę glaudžiau koordinuoti bendras turizmo informacijos paslaugas, o išnaudojant universalaus dizaino principus bei skaitmeninių inovacijų ir technologijų sprendimus sistemingai pritaikant lankymui turistinį potencialą pristatančius gamtos ir kultūros objektus bus sudaryta galimybė prisitaikyti prie sparčiai besikeičiančių keliautojų įpročių, patogiau keliauti riboto mobilumo asmenims.

III SKYRIUS

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI IR JŲ VERTINIMO RODIKLIAI

Informacija pateikiama užpildant lentelę.

Tikslas (-ai)	Poveikio rodiklis (-iai)	Poveikio rodiklio (-ių) reikšmės			Uždaviniai	Uždavinių rezultato rodikliai	Uždavinių rezultato rodiklių reikšmės		
		Pradinė	Tarpinė	Siekiamą			Pradinė	Tarpinė	Siekiamą
1	2	3	4	5	6	7	7	8	
Didinti FZ junglumą ir pasiekiamumą verslo aplinkos ir turizmo paslaugų pasiūlos konkurencingumui užtikrinti	BVP vienam gyventojui, to meto kainomis (tūkst. Eur)	17,1 (2022 m.)	18,5 (2025 m.)	19,5 (2029)	Plėsti FZ gyventojams prieinamas judumo, viešojo transporto ir atliekų tvarkymo paslaugas	Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius (vartotojai per metus)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	x (2029 m.)
						Sukurta bendrai teikiama viešoji paslauga (vienetai)	0 (2023 m.)	1 (2025 m.)	2 (2029 m.)
						Surinktos atskirai išrūšiuotos atliekos (tonos)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	2400 (2029 m.)
					Modernizuoti ir išplėsti pramoninei ir (ar) komercinei veiklai tinkamas teritorijas FZ	Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai (hektarai)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	x (2029 m.)
						Sukurta bendrai teikiama viešoji paslauga (vienetai)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	1 (2029 m.)

					Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius (vartotojai per metus)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	250+BI (2029 m.)
				Padidinti FZ lankytinų objektų prieinamumą ir pagerinti savivaldybių veiklos koordinavimą turizmo srityje	Sukurta bendrai teikiama viešoji paslauga (vienetai)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	1 (2029 m.)
					Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai (hektarai)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	x (2029 m.)
					Dviračiams skirtos infrastruktūros metinis naudotojų skaičius (naudotojai per metus)	0 (2023 m.)	0 (2025 m.)	x (2029 m.)

IV SKYRIUS

INTEGRUOTO POŽIŪRIO APRAŠYMAS

Integruoto požiūrio, kurio laikomasi rengiant ir įgyvendinant Strategiją, aprašymas <i>Integruoto požiūrio aprašymas pateikiamas užpildant lentelę.</i>		
Strategijos atitiktis integruotą požiūrį užtikrinantiems principams	Veiksmams prisidedama prie efektyvesnio dviejų ar daugiau Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytų savivaldybių funkcijų vykdymo.	Panevėžio regiono funkcinės zonos strategijoje suplanuotais veiksmais bus sukurtos naujos ir inovatyvios kompleksinės viešosios paslaugos ir tvari viešoji infrastruktūra: 1. pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą vykdant šias funkcijas : 1) sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas (6 str. 38 d.); 2) keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas. 3) kita funkcija (savivaldybių įst. 6 str. 1 d. 46 p.) t. y. judumo paslaugų teikimo organizavimas pagal Bendrąjį paslaugų šeimai paketą patvirtintą LR Vyriausybės 2019 m. birželio mėn. 19 d. nutarimu Nr. 618.
	Iš kiekvienam uždaviniui priskirtų veiksmų visumos naudą gaus tikslinės grupės dviejose ar daugiau tarpusavyje besiribojančiose ir socialiniais ir (ar) ekonominiais ryšiais susijusiose arba potencialiai tokius ryšius galinčiose suformuoti savivaldybėse.	Uždavinio „Plėsti FZ gyventojams prieinamas judumo, viešojo transporto ir atliekų tvarkymo paslaugas“ naudą gaus visi regiono gyventojai. Panevėžio rajono ir Pasvalio rajono savivaldybės prisijungs prie Panevėžio miesto savivaldybės valdomos viešosios įstaigos „Panevėžio keleivinis transportas“ dalininkų ir kartu įgyvendins e-bilieto plėtrą Panevėžio rajono ir Pasvalio rajono savivaldybėse. Panevėžio rajono, Pasvalio rajono, Biržų rajono, Kupiškio rajono ir Rokiškio rajono savivaldybės pasirašys jungtinės veiklos sutartį, kurioje susitars dėl bendrai organizuojamo judumo paslaugų koordinavimo. Viešojo transporto ir judumo paslaugų veiksmų naudą gaus visi regiono gyventojai. Gyventojai galės pasinaudoti uždavinio įgyvendinimo veiksmais sukurtais bendrais produktais: 1) skatinimo priemonėmis naudotis sukurta vieninga savivaldybių elektroninio bilieto ir maršrutų planavimo sistema bei judumo paslauga; 2) pagerinta viešojo transporto infrastruktūra. Skatinant rūšiuojamų atliekų surinkimą FZ savivaldybės bendradarbiaus per bendrai valdomą įstaigą UAB „Panevėžio regioninis atliekų tvarkymo centras“. Išplėtus rūšiuojamų atliekų surinkimo tinklą jo naudą gaus visi

	<p>regiono gyventojai. Gyventojai galės pasinaudoti uždavinio įgyvendinimo veiksmy sukurtais bendrais produktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atliekų surinkimo ir dalijimosi aikštelėmis; 2) skatinimo priemonėmis naudotis sukurta infrastruktūra. <p>Uždavinio „Modernizuoti ir išplėsti pramonei ir (ar) komercinei veiklai tinkamas teritorijas FZ“ naudą gaus visose FZ savivaldybėse veikiančios labai mažos, mažos, vidutinės įmonės ir gyventojai, planuojantys pradėti savo verslą.</p> <p>Panevėžio rajono, Pasvalio rajono, Biržų rajono, Kupiškio rajono ir Rokiškio rajono savivaldybės sudarys jungtinės veiklos sutartį, kurioje bus susitarta dėl bendrų priemonių investicijoms į regioną pritraukti ir gyventojų verslumui skatinti.</p> <p>Kuriama investicijoms pritaikyta infrastruktūra bus išdėstyta Panevėžio rajono, Pasvalio rajono, Biržų rajono, Rokiškio rajono savivaldybėse, o bendradarbystės erdvės Panevėžio rajono, Biržų rajono, Rokiškio rajono savivaldybėse, pritaikant prie pasirinktos specializacijos. Visose regiono savivaldybėse veikiančios įmonės ir ketinantys pradėti verslą asmenys galės pasinaudoti uždavinio įgyvendinimo veiksmy metu sukurtais bendrais produktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skatinimo priemonėmis kurti verslą Panevėžio regione; 2) skatinimo priemonėmis investuoti Panevėžio regione. <p>Uždavinio „Padidinti FZ lankytinų objektų prieinamumą ir pagerinti savivaldybių veiklos koordinavimą turizmo srityje“ naudą gaus visose FZ savivaldybėse besilankantys vietos ir užsienio turistai ir susijusias paslaugas teikiančios FZ MVĮ.</p> <p>Panevėžio rajono, Pasvalio rajono, Biržų rajono, Kupiškio rajono ir Rokiškio rajono savivaldybės sudarys jungtinės veiklos sutartį, kurioje bus susitarta dėl bendro turizmo viešosios paslaugos teikimo, išnaudojant regiono turistinį potencialą bei didinant Panevėžio regiono turistinį patrauklumą – bendrų veiksmy teikiant turizmo informaciją, skatinant turizmo paslaugų teikėjų bendradarbiavimą ir bendrų turizmo produktų kūrimą.</p> <p>Turistinių gamtos ir kultūros objektų prieinamumas bus pagerintas Panevėžio rajono, Pasvalio rajono, Biržų rajono, Kupiškio rajono ir Rokiškio rajono savivaldybėse. Viešąsias turizmo informacijas teikiančios</p>
--	--

	<p>įstaigos, savivaldybės, keliautojai galės pasinaudoti uždavinio įgyvendinimo veiksmų metu sukurtais bendrais produktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra rinkodaros strategija; 2) pagerinta ir bendros regiono turizmo informacijos teikimui pritaikyta infrastruktūra Biržų turizmo ir verslo informacijos centre; 3) bendrais suformuotais regiono turizmo maršrutais. <p>Dėl neinvesticinių veiksmų bus sudarytos galimybės be apribojimų naudotis viešomis paslaugomis kaimyninių savivaldybių teritorijose.</p>
<p>Veiksmai įgyvendinami taikant integruotų teritorinių investicijų metodą.</p>	<p>Strategijos veiksmų visuma prisideda prie šių dviejų Europos Sąjungos fondų investicijų programos prioritetų ir jų uždavinių įgyvendinimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 5-ojo prioriteto „Piliečiams artimesnė Lietuva“ konkretaus uždavinio 5.2 „Skatinti integruotą ir įtraukią socialinę, ekonominę ir aplinkosaugos plėtrą vietos lygmeniu, puoselėti kultūrą, gamtos paveldą, darnų turizmą ir saugumą kitose nei miestų teritorijose“; ➤ 2-ojo prioriteto „Žalesnė Lietuva“ konkretaus uždavinio 2.6 „Skatinti perėjimą prie žiedinės ir efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos“. <p>Įgyvendinant FZ strategiją bus siekiama pasinaudoti ir kitais ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos šaltiniais, inicijuojant projektus, prisidedančius prie strategijos tikslo pasiekimo ir uždavinių įgyvendinimo. Bus ieškoma galimybių pasitelkti kitus finansavimo šaltinius (pvz., INTERREG).</p>

V SKYRIUS
PARTNERIŲ DALYVAVIMAS RENGIANT IR ĮGYVENDINANT STRATEGIJĄ

Partnerių dalyvavimo rengiant ir įgyvendinant Strategiją aprašymas		
<i>Pateikiama informacija (užpildant lentelę) apie partnerių įtraukimą rengiant ir įgyvendinant Strategiją.</i>		
Etapas	Įtraukimo priemonės	Dalyviai
Strategijos rengimas	2023 m. birželio 28 d. MS Teams platformoje surengtas viešas FZ strategijos pristatymas, sudaryta galimybė visuomenei teikti pasiūlymus dėl FZ strategijos projekto.	Panevėžio m., Panevėžio r., Kupiškio r., Pasvalio r., Biržų r., Rokiškio r. savivaldybių gyventojai, viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, regione veikiančios asocijuotų struktūrų atstovai, kt. partneriai.
	2023 m. liepos 12 d. išplatintas 2023 m. birželio 28 d. susitikimo, kuriame pristatyta FZ strategija, įrašas, sudaryta galimybė visuomenei teikti pasiūlymus dėl FZ strategijos projekto.	Panevėžio m., Panevėžio r., Kupiškio r., Pasvalio r., Biržų r., Rokiškio r. savivaldybių gyventojai, viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, regione veikiančios asocijuotų struktūrų atstovai, kt. partneriai.
	2024 m. birželio 14 d. viešai paskelbtas pranešimas, apibendrinantis FZ strategijos projekto turinį ir sudarantis galimybę visuomenei teikti pasiūlymus dėl FZ strategijos projekto.	Panevėžio m., Panevėžio r., Kupiškio r., Pasvalio r., Biržų r., Rokiškio r. savivaldybių gyventojai, viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, regione veikiančios asocijuotų struktūrų atstovai, kt. partneriai.
Strategijos įgyvendinimas	Kasmet iki balandžio 30 d. bus paskelbiama apibendrinta Strategijos įgyvendinimo pažangos informacija Panevėžio regiono plėtros tarybos interneto svetainėje ir FZ savivaldybių svetainėse, nurodomi būdai, kuriais galima pareikšti nuomonę ir pateikti pasiūlymus, sudaroma galimybė susipažinti su Strategijos įgyvendinimu.	Panevėžio m., Panevėžio r., Kupiškio r., Pasvalio r., Biržų r., Rokiškio r. savivaldybių gyventojai, viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, regione veikiančių asocijuotų struktūrų atstovai, kt. partneriai.
	Kasmet iki balandžio 30 d. Panevėžio regiono plėtros tarybos patariamajai kolegijos partnerių grupei bus pristatoma apibendrinta informacija apie Strategijos įgyvendinimo pažangą.	Panevėžio regiono plėtros tarybos patariamoji kolegijos partnerių grupė.
	Iki 2030 metų pagal poreikį bus skelbiami Strategijos pakeitimo projektai ar jų atskiros struktūrinės dalys Panevėžio regiono plėtros tarybos interneto svetainėje, nurodomi būdai, kuriais galima pareikšti nuomonę, pateikti pastabas ir pasiūlymus.	Panevėžio m., Panevėžio r., Kupiškio r., Pasvalio r., Biržų r., Rokiškio r. savivaldybių gyventojai, viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, regione veikiančių asocijuotų struktūrų atstovai, kt. partneriai.

	Iki 2030 metų pagal poreikį bus tiesiogiai kreipiamasi į Panevėžio regiono plėtros tarybos patariamajai kolegijos partnerių grupei, pristatant Strategijos pakeitimo projektą ar jo atskiras struktūrines dalis, kviečiant pateikti jų pastabas ir pasiūlymus.	Panevėžio regiono plėtros tarybos patariamoji kolegijos partnerių grupė.
--	--	--